

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

HO hudební obor

TO taneční obor

VO výtvarný obor

Prohlášení

Prohlašujeme, že jsme zpracovali Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jablonné nad Orlicí, na základě Rámcového vzdělávacího programu vydaného MŠMT ČR, který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2010.

Celková koncepce dokumentu:

Černohousová Milada – ředitelka školy do 31. července 2012

Serbousek David - ředitel školy od 1. srpna 2012

Koordinace tvorby:

Andresová Jana

Serbousek David

Hudební obor:

Sopelová Irena	klavír, čtyřruční hra, klavírní doprovod
Zelenková Monika	klavír, čtyřruční hra, klavírní doprovod
Hylská Hana	housle, viola, komorní hra, souborová hra, orchestr
Andresová Jana	zobcová flétna, komorní hra, souborová hra, hudební nauka
Hlaváč Jan	zobcová flétna, trubka, tenor - baryton, komorní hra
Serbousek David	klarinet, saxofon, zobcová flétna, komorní hra
Zachara Roman	kytara, elektrická kytara, basová kytara, komorní hra
Tátošová Věra	kytara
Tvrký Lukáš	bicí nástroje
Hostettler Noema	sólový zpěv, komorní soubor (zpěv)

Výtvarný obor:

Jeníčková Lucie

Taneční obor:

Hejzlar Zdeněk

Obsah

<u>1 Identifikační údaje</u>	5
<u>1.1 Předkladatel</u>	5
<u>1.2 Zřizovatel</u>	5
<u>1.3 Platnost dokumentu</u>	5
<u>1.4 Podpis ředitele školy a razítko</u>	5
<u>2 Charakteristika školy</u>	6
<u>2.1 Počet oborů, velikost</u>	6
<u>2.2 Historie a současnost</u>	6
<u>2.3 Charakteristika pedagogického sboru</u>	7
<u>2.4 Dlouhodobé projekty</u>	7
<u>2.5 Vybavení školy a její podmínky</u>	8
<u>3 Zaměření školy a její vize</u>	9
<u>3.1 Zaměření školy – co nabízíme</u>	9
<u>3.2 Vize školy – co chceme být</u>	9
<u>4 Výchovné a vzdělávací strategie</u>	10
<u>4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci</u>	10
<u>4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální</u>	11
<u>4.3 Strategie pro kompetenci kulturní</u>	11
<u>5 Vzdělávací obsah hudebního oboru</u>	12
<u>5.1 Studijní zaměření: Recepce a reflexe hudby</u>	12
<u>5.1.1 Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova</u>	13
<u>5.1.2 Vyučovací předmět: Hudební nauka</u>	13
<u>5.2 Vzdělávací oblast: Hudební interpretace a tvorba</u>	15
<u>5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír</u>	15
<u>5.2.2 Studijní zaměření Hra na housle</u>	21
<u>5.2.3 Studijní zaměření Hra na violu</u>	27
<u>5.2.4 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu</u>	32
<u>5.2.5 Studijní zaměření Hra na klarinet</u>	37
<u>5.2.6 Studijní zaměření Hra na saxofon</u>	42
<u>5.2.7 Studijní zaměření Hra na trubku</u>	48
<u>5.2.8 Studijní zaměření Hra na tenor – baryton</u>	54
<u>5.2.9 Studijní zaměření Hra na kytaru</u>	61
<u>5.2.10 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru</u>	66
<u>5.2.11 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru</u>	72
<u>5.2.12 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje</u>	76
<u>5.2.13 Studijní zaměření Sólový zpěv</u>	81
<u>5.2.14 Vyučovací předmět: Komorní hra, Souborová hra</u>	85
<u>5.2.15 Vyučovací předmět: Hra v orchestru (Zpěv v orchestru)</u>	87
<u>6 Vzdělávací obsah výtvarného oboru</u>	87
<u>7 Vzdělávací obsah tanečního oboru</u>	94
<u>8 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných</u>	102
<u>9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	102
<u>10 Studium pro dospělé</u>	102
<u>11 Hodnocení žáků</u>	103
<u>11.1 Zásady hodnocení žáka</u>	103
<u>11.2 Průběžné hodnocení žáka</u>	103
<u>11.3 Klasifikace</u>	103
<u>11.4 Vysvědčení</u>	104
<u>11.5 Přijímací, postupová a závěrečná zkouška – hudební obor</u>	104
<u>11.6 Postupová zkouška – taneční, výtvarný obor</u>	104
<u>11.7 Ukončení studia I. a II. stupně – všechny obory</u>	104
<u>11.8 Oblasti vlastního hodnocení školy</u>	105

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jablonné nad Orlicí

1.1 Předkladatel: Základní umělecká škola Jablonné nad Orlicí
561 64 Jablonné nad Orlicí, Aloise Hanuše 384

IČO: 72068752

Ředitel školy: David Serbousek

Telefon: +420 465 642 346

E-mail: info@zusjablonne.cz

Facebook: www.facebook.com/zusjablonneno

YouTube: www.youtube.com/channel/UCIKBLv6pt-dHVnDDUi6VlyA

Web: www.zusjablonne.estranky.cz

1.2 Zřizovatel: Město Jablonné nad Orlicí
561 64 Jablonné nad Orlicí, náměstí 5. května čp. 4

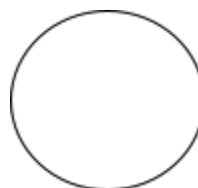
Telefon: +420 465 461 550

E-mail: podatelna@jablonneno.cz

Web: www.jablonneno.cz

1.3 Platnost dokumentu od: 4. září 2023

1.4 Podpis ředitele školy a razítko:

David Serbousek, dipl. um. – ředitel ZUŠ

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Vyučujeme tři umělecké obory - hudební (HO), taneční (TO), výtvarný (VO).
Celková kapacita školy je 250 žáků.

Hlavní sídlo školy je v Jablonném nad Orlicí v ulici Aloise Hanuše v budově č.p. 384 - ředitelství, ekonomka, učebny HO – (klavír, zobcová flétna, klarinet, saxofon, kytara, elektrická kytara, basová kytara, sólový zpěv, housle, HN).

Další výuka probíhá také v Jablonném nad Orlicí na 3 místech poskytovaného vzdělávání v ulici Aloise Hanuše 230 - HO (zobcová flétna, trubka, tenor – baryton, klarinet, saxofon a sál ZUŠ) a učebna VO. V ulici Aloise Hanuše 85 - HO (bicí nástroje a školní orchestr) a v ulici Jamenská 555 – taneční obor.

2.2 Historie a současnost

k 1. 9. příslušného školního roku

1993	celkem 82 žáků, 6 učitelů, zřizovatel Město Jablonné nad Orlicí, hudební a výtvarný obor
1994	celkem 134 žáků, 11 učitelů, založen literárně dramatický obor
1995	celkem 182 žáků, 15 učitelů, změna zřizovatele - Školský úřad Ústí nad Orlicí přestěhování do zrekonstruovaných prostor č.p. 384, založen taneční obor
1996	celkem 223 žáků, 15 učitelů
1997	celkem 225 žáků, 13 učitelů
1998	celkem 226 žáků, 13 učitelů, nové prostory pro výtvarný a taneční obor, nová tradice výstav VO v dvouletém intervalu v KIC
1999	celkem 223 žáků, 13 učitelů, zrušen literárně dramatický obor pro dlouhodobě malý počet žáků
2000	celkem 239 žáků, 13 učitelů, nová tradice rodinného koncertu „Hraje a zpívá celá rodina“
2001	celkem 250 žáků, 11 učitelů, změna zřizovatele - Pardubický kraj, založen školní orchestr uč. Jaroslavem Suchodolem
2002	celkem 238 žáků, 10 učitelů, od 2. pololetí výuka nového nástroje klarinetu
2003	celkem 237 žáků, 11 učitelů, školní orchestr převzal uč. David Serbousek
2004	celkem 232 žáků, 11 učitelů
2005	celkem 230 žáků, 10 učitelů
2006	celkem 240 žáků, 13 učitelů, výpůjčka učebny v budově čp. 85 (stará škola) pro zkoušky orchestru
2007	celkem 240 žáků, 12 učitelů
2008	celkem 237 žáků, 10 učitelů
2009	celkem 236 žáků, 10 učitelů, založen kytarový soubor uč. Petrou Grusovou
2010	celkem 243 žáků, 10 učitelů, změna zřizovatele - Město Jablonné nad Orlicí
2011	celkem 246 žáků, 11 učitelů, otevřena nová učebna hudební nauky
2012	celkem 236 žáků, 13 učitelů
2013	celkem 242 žáků, 12 učitelů
2014	celkem 232 žáků, 11 učitelů
2015	celkem 238 žáků, 12 učitelů
2016	celkem 245 žáků, 13 učitelů
2017	celkem 237 žáků, 14 učitelů, otevřeno studijní zaměření Sólový zpěv
2018	celkem 250 žáků, 14 učitelů
2019	celkem 250 žáků, 13 učitelů otevřena Doplnková činnost ve výtvarném oboru
2020	celkem 250 žáků, 13 učitelů, otevřena druhá třída Doplnkové činnosti ve VO. Otevřeno studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru.
2021	celkem 250 žáků, 14 učitelů
2022	celkem 250 žáků, 13 učitelů otevřen taneční kurz a kurz paličkování v rámci Doplnkové činnosti
2023	celkem 250 žáků, 12 učitelů, otevřen obor basová kytara.

Naše škola dětem umožňuje aktivní využití volného času. Vzděláváme děti z Jablonného nad Orlicí a z 15 okolních obcí. Činnost školy viditelně obohacuje kulturní dění ve městě a v našem regionu.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole učí aprobovaní pedagogové, z nichž většinu tvoří zaměstnanci na zkrácený úvazek. Pedagogický sbor je otevřený novým didaktickým přístupům a uměleckým směrům. V rámci dalšího vzdělávání se pedagogové pravidelně účastní vzdělávacích seminářů, přednášek a metodických kurzů ve svém oboru.

Učitelé si sami stanovují pravidla pro utváření vzájemných vztahů kterými se spolupodílejí na definování dlouhodobé představy o podobě školy a ovlivňují tak její atmosféru:

✓ Vztah učitelů k žákům:

- o žádný žák nesmí odcházet ze školy s pocitem prohry,
- o snažíme se o to, aby to obě strany bavilo,
- o nelpíme na výsledcích za každou cenu – učíme žáky pro život, ne pro momentální úspěch,
- o víme, že i my se musíme neustále učit.

✓ Vztah učitelů k rodičům:

- o s rodiči máme společný cíl a jsou pro nás víc, než jen „zákonní zástupci“,
- o rodiče se od nás dozví, co, jak a proč to jejich děti učíme,
- o zajímáme se, co rodiče na vzdělávání zajímá.

✓ Vztahy mezi učiteli:

- o máme úctu k práci své i k práci ostatních kolegů, proto se před žáky před rodiči nekritizujeme,
- o spolupracujeme bez vzájemného soupeření a rivalry,
- o žáky a jejich rodiče nezatahujeme do problémů školy, ani svých vlastních,
- o dodržujeme pravidla, a to i ta nepsaná,
- o žáky od jiných kolegů oslovujeme ke spolupráci až po souhlasu jeho učitele,
- o jsme jako orchestr hrající pod jednou taktovkou, kde je každý sólistou i týmovým hráčem.

V kolektivu pedagogů máme 2 učitele, kteří mají vystudovanou speciální pedagogiku a kromě praxe ze ZUŠ mají i zkušenosti z jiných typů škol se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. S některými našimi učiteli HO se můžete (mohli jste se) setkat i při jejich koncertní činnosti, příp. při jejich hraní v kapelách a orchestrech různých žánrů. Pan učitel TO je jako pedagog a lektor žádán na různé taneční workshopy a taneční dílny. Krom toho aktivně tančí, učí v tanečních kurzech a je žádán i jako choreograf.

V hudebním oboru vyučuje 11 učitelů, ve výtvarném 1 učitel, v tanečním 1 učitel. Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy. Aktuální přehled pedagogů s jejich stručnou charakteristikou naleznete na www.zusjablonne.estranky.cz

2.4 Dlouhodobé projekty

Každý rok se naše škola prezentuje několika velkými projekty, na kterých se pravidelně podílí několik oborů ZUŠ. Díky těmto akcím, které už mají v našem městě tradici, výborně spolupracujeme s naším zřizovatelem, SRPŠ a rodiči.

Jedná se v první řadě o předvánoční představení, které hrajeme pro MŠ, ZŠ a veřejnost z Jablonného nad Orlicí a blízkého okolí. Dále musíme zmínit koncert orchestrů a souborů, koncert žáků a vystoupení žáků tanečního oboru v rámci Mezinárodního dne tance (každoročně 29.4.) a vystoupení všech ročníků tanečního oboru v představení „Tanec v rytmu...“, které také připravujeme pro MŠ, ZŠ a veřejnost z Jablonného nad Orlicí a blízkého okolí. V neposlední řadě také musíme zmínit naši účast v projektu ZUŠ OPEN, který je nejmasovější kulturní akcí v celé České republice.

Tyto akce každoročně doplňují:

- vánoční vystoupení žáků HO pro seniory v domě s pečovatelskou službou
- absolventské koncerty
- absolventská výstava VO (uskutečňuje se v rámci absolventského koncertu)
- absolventské vystoupení TO (uskutečňuje se v rámci vystoupení „Tanec v rytmu...“)
- výstava prací výtvarného oboru ve výstavní síni kulturního a informačního centra
- den otevřených dveří pro MŠ s programem
- hudební produkce žáků na vernisážích pořádaných ve výstavní síni kulturního a informačního centra
- interní koncertíky a školní kola soutěží ZUŠ.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v pronajatých prostorách Města Jablonné nad Orlicí, které byly adaptovány pro činnost ZUŠ - v budově čp. 384 (budova bývalého MěNV), čp. 230 (budova kina), čp. 85 (stará škola) a také v budově ZŠ čp. 555. Každý rok se snažíme za podpory zřizovatele o zlepšování úrovně vybavení školy. S jeho pomocí hledáme možnosti k získání dalších prostor ke zlepšení podmínek pro výuku v jednotlivých oborech. V současnosti škola pro svou výuku využívá 11 učeben. Kromě jedné učebny ve staré škole a jedné v ZŠ jsou prostory stavebně technicky řešeny tak, že lze budovami procházet (A. Hanuše 384 a 230).

Naše škola vytváří podmínky pro zajištění kvalitní výuky základního uměleckého vzdělávání. Dětem nabízíme příjemné prostředí v kvalitně vybavených učebnách, v kterých je k dispozici notový a hudební materiál, učební pomůcky a audiovizuální technika. Žáci mají možnost si půjčit hudební nástroje (kytary, housle, klarinety, trubky a saxofony).

V učebně hudební nauky jsou výškově nastavitelné lavice a židle a např. interaktivní tabule. V učebně výtvarného oboru je k dispozici grafický lis, vypalovací keramická pec a malířské stojany.

Taneční sál (který momentálně sídlí v provizorních prostorách v budově základní školy) je vybaven velkými zrcadly, baletními tyčemi a speciální podlahovou krytinou pro výuku tance. TO disponuje ve svém archivu /depozitu/ velkým množstvím kostýmů, které si žáci na různá vystoupení půjčují. Kostýmy jsou pravidelně každý školní rok doplňovány a obnovovány.

Škola splňuje bezpečnostní a hygienické podmínky pro výuku a pro pohyb žáků.

Do budoucna chceme usilovat o rozšíření prostor. Chybí nám skladové prostory pro uchovávání materiálu a archivaci dokumentů. Postupně obnovujeme a opravujeme staré hudební nástroje.

I přes tyto materiální a technické nedostatky škola poskytuje bezpečné a motivující psychosociální klima.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy - co nabízíme

- **školu objevování** - uvedení žáka do světa umění a estetična
- **školu vědomostí a dovedností** - pro zvládnutí (zvládnání) jednotlivých uměleckých oborů
- **školu důslednosti a odpovědnosti** - žák je veden k sebevědomí, k úspěchu, k dodržování daných pravidel, k odpovědnosti za sebe i za druhé, ke vzájemné komunikaci, k úctě a toleranci
- **školu s profesionálně pracujícími učiteli**
- **školu tvoření a kreativity**
- **školu radosti a zábavy**

3. 2. Vize školy - co chceme být

Přátelská otevřená škola:

- **s jasnými pravidly**
- **s vyšší nabídkou nástrojového a oborového spektra**
- **se žáky, kteří se chtějí něco naučit**
- **s rodiči žáků, kteří škole důvěřují**, podporují práci učitelů a případně i pomohou
- **s podporou města jako zřizovatele**
- **s respektem ze strany spoluobčanů**
- **s rozšířením prostorových podmínek**
- **s ambicí zůstat kulturním centrem města a okolí**
- **a především školou**, která chce, aby hra na nástroj, práce ve výtvarné dílně či výuka tance nejen uspokojovala přirozenou touhu dítěte po činnosti, ale dále obohacovala jeho znalosti, kultivovala jeho osobnost a dále je motivovala k celoživotnímu vzdělávání

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy nebo uměleckého oboru pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které představují souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro rozvoj žáka po stránce umělecké a pro jeho budoucí uplatnění v praktickém i profesním životě.

Klíčové kompetence jsou vyjádřením žáka tvořit, vnímat umělecké dílo a interpretovat je, umožňují mu tak vytvářet si pozitivní vztah k umění a kultuře, k ostatním lidem i k sobě samému.

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Hudební obor

- vedeme žáka k osvojování a rozvíjení základních dovedností a návyků v daném studijním zaměření
- učíme žáka, jak má samostatně cvičit a vedeme ho k pravidelné přípravě do výuky
- ke každému žákovi přistupujeme individuálně, přihlížíme k jeho věkové a mentální vyspělosti, aby žák co nejlépe pochopil, co se od něho očekává
- vedeme žáka k samostatnosti při výběru repertoáru a jeho názor respektujeme
- seznamujeme žáka s významnými interprety, autory a jejich tvorbou
- vedeme žáka ke správnému používání odborné terminologie
- se žákem diskutujeme o uměleckém díle přiměřeně věku žáka a jeho umělecké zkušenosti a tím ho vedeme k vyjádření vlastního názoru
- podporujeme žáka při úspěchu, ale i nezdaru (posilujeme jeho sebevědomí)
- vedeme žáka, aby své interpretační a teoretické znalosti získané během studia dokázal předat svým vrstevníkům a v budoucnosti svým potomkům, popř. je využil v dalším studiu

Taneční obor

- předáváme žákovi teoretické a praktické znalosti o technice a technikách, sloužící k uměleckému (tanečnímu) vyjádření
- umožníme žákovi, aby se podílel na vytváření vlastního nebo společného cíle – choreografie
- shlédneme dílo ze záznamu a diskutujeme o něm
- motivujeme veřejným vystoupením, slovním hodnocením v hodinách
- podporujeme žáky v tvůrčí aktivitě při tvoření choreografií při výuce i pro veřejná vystoupení
- předáváme žákovi teoretické a praktické vědomosti o technice nebo technikách, sloužících k uměleckému (tanečnímu) vyjádření
- umožníme žákovi, aby se podílel na vytváření vlastního nebo společného cíle – choreografie shlédneme dílo ze záznamu, jdeme na představení a diskutujeme o něm
- seznamujeme žáky s díly současných i “nesoučasných” autorů
- poskytujeme žákovi historický přehled o vývoji oboru
- dbáme, aby žák veřejně vystupoval na kulturních akcích pořádaných školou a při jiných příležitostech a aby se jich účastnil i jako divák
- dbáme, aby žák získané vědomosti dokázal předat svým vrstevníkům a potomkům, popř. je využil v dalším studiu

Výtvarný obor

- hledáme paralely mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem žáka
- využíváme ukázky související s námětem, motivací, výtvarným problémem
- hledáme paralely vlastní situace
- nahlížíme na umění z pohledu historických vztahů, hledáme propojenost umění s vědou, filozofií, prostředím, ve kterém žijeme
- skrze vlastní aktivity navazujeme vztah k výtvarnému umění
- uvědomujeme si, že čím větší je autorský podíl žáka, tím trvaleji si umělecké dílo zapamatuje
- učíme žáka ovládat základní vyjadřovací prostředky, poznávat různé výtvarné postupy a technologie, spojit představu a záměr s materiálem, nástrojem, výtvarnou technikou
- podporujeme individuální manuální a výtvarné schopnosti žáka
- poznáváme stavební slohy, navštěvujeme výstavy, kde se setkáváme s dějinami výtvarného umění i současnou tvorbou, prohlížíme sbírky reprodukcí, nahlížíme do publikací o umění a besedujeme nad uměleckým dílem
- dbáme, aby žák získané vědomosti dokázal předat svým vrstevníkům a potomkům, popř. je využil v dalším studiu

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- ve výuce vytváříme příznivé podmínky pro vzájemnou komunikaci a spolupráci, respektujeme individualitu a originalitu žáka a cíleně ji rozvíjíme
- pravidelně udržujeme kontakt s rodiči, umožňujeme účast rodičů v hodinách, podáváme informace o studiu žáka
- zadáváním úkolů a kontrolou jejich plnění trvale formujeme morálně volní vlastnosti žáků a návyky potřebné k dlouhodobé a systematické práci
- podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky a vlastním příkladem je učíme toleranci, spoluzodpovědnosti, spravedlnosti a ochotě naslouchat druhému
- podporujeme účast žáků na veřejných prezentacích školy i mimo rámec ZUŠ a vedeme je k účasti na kulturním životě v regionu

4.3 Strategie pro kompetenci kulturní

- motivujeme žáky k celoživotní potřebě umění jako dalšího životního rozměru obohacujícího jeho osobnost
- uměleckou a kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do kulturního dění ve městě a regionu
- pravidelně informujeme žáky o pořádaných koncertech, výstavách a dalších kulturních akcích (organizujeme zájezdy na koncerty apod.) a tím pěstujeme u žáků úctu ke kulturnímu dědictví a k národním tradicím
- dbáme na společenské vystupování žáků, pozornost věnujeme odpovídajícímu oblečení při kulturních akcích
- zapojujeme rodiče do spolupráce se školou a do podpory školy v jejích aktivitách (např. SRPŠ)
- předáváme žákům kulturní základ do života, aby trvale dokázali z nabytých zkušeností využít co nejvíce a byli schopni s nimi dále pracovat a předávat je dál

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika

Posláním hudebního oboru je poskytnout žákům, kteří projevili potřebné předpoklady a zájem o studium hudby, základy odborného vzdělání v oboru a podle jejich individuálních možností z nich vychovat nadšené amatérské či profesionální hudebníky. To znamená vychovat mladého člověka s určitým měřítkem hodnot, s nímž k hudbě přistupuje, a vědomím, že i v umění jsou tyto hodnoty výsledkem cílevědomé a ukázněné práce.

Ve zvoleném studijním zaměření se žáci učí zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje. Seznamují se postupně z hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť, rozvíjí své psychomotorické schopnosti a učí se hlouběji vnímat své emocionální zážitky.

Žáci své dovednosti uplatňují v různých nástrojových seskupeních. Začínají ve výuce v nejjednodušších hudebních útvarech (dua, tria atd.), vyspělejší žáci se zapojují do složitějších komorních uskupení a orchestru.

Cílem hudebního oboru je vychovat žáka, který bude schopen po absolvování ZUŠ samostatně hrát na zvolený nástroj a uplatnit se v praktickém hudebním životě např. jako člen amatérského hudebního souboru. Nadanější žáky připravujeme ke studiu zvoleného nástroje (oboru) na odborné střední a vysoké škole.

Organizace studia

Hudební obor je realizován přípravným studiem (1 – 2 roky), základním studiem prvního (7 let) a druhého stupně (4 roky). V 7. ročníku I. stupně a ve 4. ročníku II. stupně žáci ukončí studium absolventským koncertem nebo absolventskou zkouškou.

Na základě přijímací zkoušky lze do 1. ročníku I. stupně přijmout i staršího žáka. O přijetí rozhoduje ředitel školy a učitel nástroje. Na základě svých znalostí hudební teorie je žák zařazen do odpovídajícího ročníku hudební nauky.

Na konci školního roku žák vykoná postupovou zkoušku. Rozsah postupové zkoušky je uveden u jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru.

5.1 Studijní zaměření: Recepce a reflexe hudby

Je pro všechny žáky hudebního oboru realizováno ve vyučovacích předmětech Přípravná hudební výchova a Hudební nauka viz. učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru.

Charakteristika předmětů

Přípravná hudební výchova

Je určena pro děti ve věku 5 - 7 let. Hravou formou je podchycen zájem dětí o hudbu a jsou rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech - pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových.

Hudební nauka

Předmět Hudební nauka je určen všem žákům, kteří navštěvují hudební obor. Probíhá formou kolektivní výuky jednu hodinu týdně. Patří mezi povinné předměty. Délka studia je pětiletá. Zastoupená je hudební teorie, intonace a rytmus, dějiny hudby, poslech i hudebně-pohybová výchova. Také je kladen důraz na individuální rozvoj vlastní kreativity a spontánnosti žáků.

Učební plán přípravné hudební výchovy:

Předmět	Týdenní hodinová dotace	
	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj*	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

*Výuka probíhá individuálně nebo skupinově – 1 hodina týdně ve hře na klavír, housle, violu, zobcovou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, tenor – baryton, kytaru, elektrickou kytaru, basovou kytaru, bicí a sólový zpěv.

Učební osnovy předmětu hra na nástroj jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměřeních.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

5.1.1 Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák:

- zpívá na základě svých individuálních schopností v jednohlase
- využívá nástroje orffovského instrumentáře k doprovodné hře a zvukomalbě
- používá též netradiční pomůcky k doprovodné hře a zvukomalbě
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- v průběhu hudby dokáže pojmenovat některé hudební nástroje (poslechem)
- reaguje na změny tempa, výšky, síly i délky hrané hudby

2. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat a rozlišit délky not a pomlk
- se orientuje v notové osnově od c1 – c2
- vytvoří jednoduchou melodii na daný text
- reaguje na dirigentská gesta
- se orientuje v dynamické škále
- pozná 2/4, 3/4 a 4/4 takt
- aktivně poslouchá krátké skladby a písničky

5.1.2 Vyučovací předmět: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 3#
- zná princip tvorby durových stupnic do předznamenání 3b
- vyjmenuje a napíše postup křížků a béček
- vytvoří 2/4, 3/4, 4/4 takt dle své fantazie
- zná a umí zapsat notu šestnáctinovou ve skupině čtyř
- umí hudební abecedu a noty g-c3
- vyjmenuje dynamická znaménka
- zná a **používá** tato hudební názvosloví: andante, allegro, moderato, staccato, legato, koruna, crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando
- rozpozná zvuky hudebních nástrojů a dle toho určí typ nástroje
- aktivně poslouchá krátké skladby a písničky

- rozezná základní hudební nástroje podle barvy zvuku

2. ročník

Žák:

- ovládá stupnice durové do předznamenání 4#
- ovládá stupnice durové do předznamenání 4b
- se seznámí s a moll a sluchem rozliší stupnici aiolskou, harmonickou a melodickou
- se orientuje v grafickém záznamu 3/8 a 6/8 taktů, vytleská jejich rytmus podle svých motorických dispozic
- vyjmenuje základní intervaly
- vytváří základní intervaly velké a čisté
- určí poslechem souzvuk dvou a tří tónů
- samostatně vytváří základní tónické kvintakordy
- vytleská triolu, synkopu podle svých motorických dispozic
- aktivně poslouchá vybrané skladby, určí jejich charakter a náladu

3. ročník

Žák:

- ovládá stupnice durové do předznamenání 5#
- ovládá stupnice durové do předznamenání 5b
- poznává noty v basovém klíči (ti, kteří ho nepoužívají, jen pasivně)
- porovná stavbu mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické
- zná mollové stupnice do 3# a 3b
- sestaví obraty základních kvintakordů z durových stupnic
- vytvoří z intervalů velkých intervaly malé
- transponuje jednoduché melodie
- chápe a používá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- umí pojmenovat hudební nástroje (i podle zvuku) a rozdělit je do skupin
- aktivně poslouchá vybrané ukázky skladeb a formuluje svůj názor na znějící hudbu

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice durové do předznamenání 7#
- ovládá stupnice durové do předznamenání 7b
- zná předznamenání mollových stupnic
- používá dvojkřížek a dvojbéčko, odvodí si enharmonickou záměnu
- sestaví intervaly zvětšené a zmenšené
- rozšiřuje si znalosti hudebního názvosloví
- orientuje se v druzích pěveckých hlasů a sborů, zná druhy komorních souborů a orchestrů
- aktivně poslouchá hudbu
- rozvine znalosti o vybraných hudebních slozích a dalších hudebních skladatelích

5. ročník

Žák:

- opakuje všechny stupnice durové a mollové
- opakuje intervaly a akordy, zaměřuje se na jejich sluchovou analýzu
- tvoří dominantní septakord
- zapíše těžší rytmicko-melodická cvičení
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- seznámí se s rozdělením hudby do historických epoch
- na základě svých zkušeností vyjadřuje svůj názor na znějící hudbu a umí jej zdůvodnit

5.2 Vzdělávací oblast: Hudební interpretace a tvorba

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Čtyřruční hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Klavírní doprovod*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*				2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

- *předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14
- vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Přípravné studium I

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- sluchem rozpozná melodii stoupající a klesající
- užívá úhozu portamento
- hraje podle sluchu jednoduchá dětská říkadla a písničky v rozmezí 3 - 5 tónů
- rozlišuje sílu, výšku a hloubku tónů

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky různého charakteru

Přípravné studium II

Žák:

- zvládá orientaci na klaviatuře
- umí zahrát jednoduchá říkadla s realizací dynamického rozlišení forte - piano
- dokáže s pomocí učitele zahrát jednoduchou píseň
- dokáže hrát úhozy portamento, staccato, legato
- umí spolupracovat s učitelem při interpretaci jednoduchých tří a čtyřručních skladeb

Přijímací zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky různého charakteru

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- užívá základních znalostí a dovedností při hře na klavír
- rozumí elementárnímu notovému zápisu
- spojí hru z not s orientací na klávesnici
- uplatňuje hru dvojhmatů
- používá úhozy portamento, staccato, legato
- dodržuje základní dynamická označení (crescendo, decrescendo, p, mp, mf, f)
- transponuje jednoduchá úhozová cvičení a jednoduchá dětská říkadla
- dokáže s pomocí učitele zahrát jednoduchou lidovou píseň a doprovodit si ji pomocí základních harmonických funkcí (tónika a dominanta)
- hraje s učitelem čtyřručně přiměřeně svému věku a schopnostem

Postupová zkouška:

3 skladbičky různého charakteru z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do 4 křížků dohromady protipohybem, mollové stupnice každou rukou zvlášť
- hraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- dokáže vyjádřit náladu skladby pomocí elementárních výrazových prostředků
- zvládá hru z paměti u jednoduchých skladeb
- doprovází jednoduché dětské a lidové písně pomocí základních harmonických funkcí (tónika, dominanta, subdominanta)
- hraje s učitelem nebo spolužákem jednoduché čtyřruční skladby

Postupová zkouška :

1 durová stupnice do 4 křížků v protipohybu nebo rovným pohybem dohromady kvintakord s obraty k dané stupnici zvlášť nebo dohromady

3 přednesové skladby různého charakteru (z toho nejméně jedna z paměti a jedna skladba může být čtyřruční)

3. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic dur a moll do 4 křížků přes dvě oktávy dohromady rovným pohybem a tónický kvintakord s obraty
- hraje elementární melodické ozdoby (přírasy)
- zvládá uvědoměle tvoření tónu s hudební představou a sluchovou kontrolou
- hraje dvojhmaty a akordy v legatu s opakovaným tónem
- používá pedalizaci podle návodu pedagoga
- hraje s učitelem nebo spolužákem jednoduché čtyřruční skladby

Postupová zkouška:

1 durová a mollová stupnice rovným pohybem dohromady kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady

1 etuda

2 přednesové skladby odlišného charakteru z paměti (z toho nejméně jedna z paměti a jedna polyfonní nebo klasicistní)

4. ročník

Žák:

- zvládá hru stupnic dur a moll v rychlejším tempu rovným pohybem, hru tónického kvintakordu a obrátů
- opakuje podle potřeby probrané technické prvky
- hraje melodické ozdoby – obal, nátryl
- dbá na kvalitu tónu a hraje etudy i přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- hraje současný a synkopický pedál
- hraje jednoduchá cvičení z listu na úrovni 1. ročníku
- hraje čtyřručně s učitelem nebo spolužákem pod dohledem pedagoga, nebo jednoduché doprovody

Postupová zkouška:

1 durová a mollová stupnice rovným pohybem v rychlejším tempu dohromady kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady

1 delší nebo 2 krátké etudy

2 přednesové skladby odlišného charakteru z paměti (z toho nejméně jedna z paměti a jedna polyfonní nebo klasicistní)

1 čtyřruční skladba nebo klavírní doprovod

5. ročník

Žák:

- zvládá hru stejnojmenných stupnic dur a moll v rychlejším tempu rovným pohybem
- šikovnější žák hraje stupnice kombinovaným způsobem v pomalejším tempu
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty každou rukou zvlášť
- hraje přípravná cvičení ke hře velkého rozkladu
- zvládá prstovou techniku v rytmických, úhozových a dynamických variantách
- samostatně uplatňuje dynamické prvky
- samostatně pedalizuje
- umí vystihnout charakter a náladu skladby
- hraje čtyřručně nebo jednoduché doprovody

Postupová zkouška :

1 durová a stejnojmenná mollová stupnice rovným pohybem v rychlejším tempu (popř. kombinovaným způsobem)

čtyřhlasý kvintakord s obraty k dané stupnici zvlášť (malá ruka pouze rozloženě)

1 skladba barokní nebo klasicistní

1 skladba romantického charakteru z paměti

1 čtyřruční skladba nebo klavírní doprovod

6. ročník

Žák:

- hraje stejnojmenné dur a moll stupnice kombinovaným způsobem v rychlejším tempu
- zvládá hru čtyřhlasých kvintakordů s obraty dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty zvlášť přes 4 oktávy
- zvládá technické prvky (prstové, akordové a pasážové techniky)
- využívá při hře dynamiku, melodické ozdoby, je schopen agogických změn
- žák samostatně pedalizuje vybrané skladby s využitím důsledné sluchové sebekontroly

- hraje čtyřručně nebo spolupracuje při komorní nebo orchestrální hře a podle svých schopností realizuje klavírní doprovody

Postupová zkouška :

1 durová a stejnojmenná mollová stupnice kombinovaným způsobem

čtyřhlasý kvintakord s obraty k dané stupnici dohromady

2 přednesové skladby odlišného charakteru z paměti (z toho nejméně jedna z paměti a jedna polyfonní nebo klasicistní)

1 čtyřruční skladba nebo klavírní doprovod

7. ročník

Žák:

- hraje stejnojmenné dur a moll stupnice kombinovaným způsobem v rychlejším tempu
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty dohromady
- zvládá interpretaci přiměřeně náročných skladeb po stránce výrazové, stylové i technické
- samostatně se orientuje ve hře z listu
- hraje skladby různých stylových období
- hraje čtyřručně nebo spolupracuje při komorní nebo orchestrální hře a podle svých schopností realizuje klavírní doprovody

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu: minimálně dvě skladby odlišného charakteru odpovídající náročnosti a trvání z oblasti hry sólové, čtyřruční nebo komorní

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- žák hraje všechny durové a mollové stupnice - výběr podle individuálních potřeb žáka (hra kombinovaně v rychlejších tempech a s využitím různých rytmických modelů, případně i v terciích), k vybraným stupnicím hraje velký rozklad s obraty
- uplatňuje podle svých schopností všechny získané zkušenosti a dovednosti v průběhu studia a využívá jich k samostatnému nácviku nových skladeb
- zdokonaluje dosud probírané technické i výrazové prvky klavírní hry podle individuálních potřeb
- používá propojení sluchové představivosti a vnitřního hudebního citění
- hraje čtyřručně nebo spolupracuje při komorní nebo orchestrální hře, podle možností realizuje klavírní doprovody

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

1 durová a stejnojmenná mollová stupnice kombinovaně v rychlejším tempu

velký rozklad s obraty k dané stupnici dohromady

1 skladba technického charakteru nebo závažnější etuda

2 přednesové skladby odlišného charakteru a stylu (z toho nejméně 1 skladba z paměti a 1 skladba může být čtyřruční)

3. a 4. ročník

Žák:

- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové, dokáže samostatně používat pedál
- zvládá hru náročnějších etud s důrazem na hudební a technickou úroveň etudy
- používá propojení sluchové představivosti a vnitřního hudebního cítění
- dokáže samostatně tvořit prstoklad skladeb
- je schopen aktivního poslechu nahrávek domácích i světových interpretů při samostudiu a dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- hraje čtyřručně nebo spolupracuje při komorní nebo orchestrální hře, podle možností realizuje klavírní doprovody

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu: minimálně dvě skladby odlišného charakteru z oblasti hry sólové, čtyřruční nebo komorní

Osnovy předmětu: Čtyřruční hra, Klavírní doprovod

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- se orientuje v notové partituru
- podle potřeby hraje party primo a **secondo**, rozlišuje vůdčí hlas a doprovod a dokáže ten rozdíl vyjádřit při hře
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- s pomocí učitele se individuálně připravuje na zvládnutí svého partu
- se učí zodpovědnosti za společné dílo a nutnost individuální přípravy k souhře

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- podílí se na výběru skladeb a stylu interpretace
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- je schopen svého spoluhráče registrovat a zároveň udržet melodicko-rytmickou linku svého hlasu
- hraje skladby různých slohových období a žánrů
- se dokáže tempově a dynamicky přizpůsobit sólistovi
- při nácvičku samostatně používá pedál
- uvědomuje si svou spoluodpovědnost za společné dílo a chápe nutnost individuální přípravy k souhře

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- podílí se na výběru skladeb a stylu interpretace
- je schopen samostatně nastudovat svůj part
- je schopen rytmicky i tempově přesné souhry s dalším/dalšími spoluhráčem/hráči, dokáže udržet společné jednotné tempo a v něm až do konce setrvat
- je schopen pohotově reagovat na změny na změny spoluhráče
- zvládá dokonalejší provedení skladeb různých slohových období s větším důrazem na dynamiku, agogiku, výraz a technické provedení
- respektuje nutnost domácí přípravy a zodpovědně přistupuje k nácvičku a následné interpretaci skladeb

5.2.2 Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na housle

Přípravné studium I

Žák:

- provádí přípravná cvičení pravé a levé ruky, které směřují k správnému uchopení houslí a smyčce
- provádí elementární rytmickou koordinaci pohybu a zvuku
- ovládá základní postoj při hře na housle a jejich správné nasazení
- zvládá přípravná cvičení se smyčcem a houslemi
- zná jména strun
- zvládá nasazení smyčce na struny
- hraje na prázdných strunách v elementárních rytmech
- hraje pizzicato jednoduchá cvičení a říkadla
- zahraje z paměti jednoduchou skladbičku

Postupová zkouška:

1 říkadlo nebo skladbička z probírané školy

Přípravné studium II

Žák:

- umí a provádí přípravná cvičení k dosažení rytmické a zvukové koordinace
- provádí samostatně usazení nástroje a jeho správné držení
- předvede elementární práci se smyčcem, ovládá hru polovinou a celým smyčcem
- hraje na všech strunách
- dokáže propojit hru levou a pravou rukou v základních rytmech
- hraje prstoklad dur na všech strunách a ve 3. poloze zvýšený třetí prst na struně A a E
- zvládá hru z paměti
- dokáže hrát podle notového zápisu
- nacvičí a předvede snadné přednesové skladbičky s doprovodem učitele (housle; klavír)

Přijímací zkouška:

1 říkadlo nebo skladbička z probírané školy

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá na správný postoj při hře
- zvládá elementární houslové návyky a dovednosti držení houslí a smyčce
- ovládá cvičení na celkové uvolnění pravé a levé ruky
- zvládá základy tvorby tónu
- ovládá hru pizzicato, elementární dělení smyčce a propojení arco-legato
- hraje prstoklad dur v základní poloze a prstoklad zvýšený třetí ve 3. poloze
- zvládá základní dvojhlasou hru
- orientuje se v elementární souhře s druhým hudebním nástrojem
- zahraje z paměti jednoduché cvičení nebo skladbičku

Postupová zkouška:

1 píseň nebo skladbička nebo 1 cvičení z probírané školy

2. ročník

Žák:

- dbá na správné návyky v levé a pravé ruce a jejich uvolňování při hře
- zvládá plynulejší výměny v levé ruce, vedení a dělení smyčce
- umí používat hru celým smyčcem a elementární dělení smyčce **détaché**, legato a jejich kombinace
- užívá prstoklad dur-moll a jejich propojení alespoň na dvou strunách
- dále pracuje na pohyblivosti prstů levé ruky
- zvládá elementární návyky pohybové koordinace při hře
- fixuje správné držení nástroje
- se orientuje v souhře s druhým nástrojem
- hraje z paměti kratší skladbičky

Postupová zkouška:

durová stupnice jednooktávová

1 skladbička nebo cvičení z probírané školy

3. ročník

Žák:

- zvyšuje technickou náročnost hry
- zvládá alespoň dva základní prstoklady a jejich kombinace na všech strunách
- zvládá vyšší stupeň techniky levé ruky
- umí zahrát jednoduché dvojzvuky a dvojhmaty
- předvede základní nácvik vibrata
- je schopen používat základní smyky detaché, legato, martellé a jejich kombinace na všech strunách
- využije při hře základní tempová a dynamická označení
- dokáže vyjádřit náladu skladby pomocí elementárních výrazových prostředků
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti kratší jednoduchou skladbu
- dle svých schopností a dovedností se zapojuje do různých nástrojových seskupení komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

durová stupnice a kvintakord

kratší technické cvičení

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

4. ročník

Žák:

- zvládá vyšší náročnost na pohyblivost prstů levé ruky
- umí používat jednoduché dvojhmaty v zákl. poloze
- provádí přípravná cvičení k technice vibrato a je schopen je aplikovat na dlouhých tónech
- umí používat přechod do 3. polohy a seznamuje se s jejím notovým zápisem
- při tahu smyčcem pravou rukou tvoří plynulejší výměny u žabky a špičky
- zdokonaluje výrazovou stránku přednesových skladeb
- zvládá odlišit dynamické odstíny hry
- rozlišuje a zvládá všechny prstoklady v první poloze
- spolupracuje s jedním i více nástroji v různých nástrojových seskupeních

Postupová zkouška:

durová stupnice dvouoktávová a kvintakord

kratší etuda

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

5. ročník

Žák:

- zvyšuje technickou úroveň hry
- hraje ve 3. poloze a zvládá plynulejší výměny na všech strunách
- zvládá jednoduchou dvojhmatovou techniku
- dle svých psychomotorických schopností využívá vibrato
- plynule vyměňuje smyčec u žabky a špičky a disponuje poměrně kvalitním tónem
- zvládá základní smyčcovou techniku a dle svých možností ji rozšiřuje o další nové technické a dynamické prvky
- realizuje hru z listu
- uplatňuje svůj názor při výběru přednesových skladeb
- začleňuje se do různých komorních a nástrojových obsazení dle svého hudebního vývoje

Postupová zkouška:

durová stupnice a kvintakord

1 etuda

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

6. ročník

Žák:

- zvládá tempově i rytmicky náročnější hru
- má větší jistotu při hře v polohách a ve výměnách poloh
- cíleně pracuje na přesné intonaci
- dle svých psychomotorických schopností využívá vibrato
- disponuje širší smyčcovou technikou a poměrně kvalitním tónem
- dle svých schopností pracuje se složitějšími smyčkovými variantami a jejich kombinacemi
- využívá při hře dynamiku a agogické změny
- se zapojuje do komorní a orchestrální hry, kde využívá všechny své dovednosti z individuální výuky

Postupová zkouška:

durová stupnice s přechodem do 3. polohy a kvintakord

1 etuda s přechodem do 3. polohy

1 skladba nebo 1 věta z koncertina, koncertu

7. ročník

Žák:

- při hře užívá všechny osvojené dovednosti a rozvíjí technickou zručnost a tónovou kulturu
- kombinuje všechny probrané prstoklady v 1. poloze
- provádí plynulou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět
- s pomocí učitele řeší a kombinuje prstoklady a výměny do 3. polohy
- v polohách užívá jednoduché dvojhmatové techniky
- zvládá základní smyky a podle svých psychomotorických schopností jejich kombinace se smyky vyšší obtížnosti
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- zodpovědně spolupracuje v komorní, souborové nebo orchestrální hře, kde uplatňuje své zkušenosti nabyté v předchozích letech studia

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:

1 skladba nebo 1 věta z koncertina nebo koncertu s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- při hře užívá dosavadní získané dovednosti a návyky a dále rozvíjí techniku levé ruky a tónovou kulturu
- ovládá notový zápis prstokladů ve 3. poloze
- interpretuje určitou část notového zápisu v alternativě 1. nebo 3. polohy tam, kde je to možné
- provádí základní výměny 3. – 5. polohy
- cíleně pracuje na přesné intonaci a přesnosti ve hře v polohách
- samostatně řeší a kombinuje vhodné prstoklady a výměny do poloh v dané skladbě
- hraje dvojhmatovou techniku a uplatňuje ji v etudách a přednesových skladbách
- při hře kombinuje všechny probrané druhy smyků a dále je rozvíjí
- dbá na výrazovou stránku houslové hry
- se zapojuje do práce v jakémkoliv hudebním souboru, kde hraje skladby různých stylů a žánrů
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

1 etuda

1 přednesová skladba nebo 1 věta z koncertu

3. a 4. ročník

Žák:

- dbá na všestrannou technickou úroveň hry a stále ji zdokonaluje
- disponuje dle svých schopností intonační jistotou a přesností ve hře v polohách
- hru obohacuje o techniku vibrata
- pracuje s kvalitou tónu a smyky vyšší obtížnosti
- ovládá akordickou hru
- je schopen samostatného studia přiměřeně obtížných skladeb
- zodpovědně se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
1 skladba nebo 1 věta z koncertina nebo koncertu s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- elementárním způsobem využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- dle svých schopností pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- reaguje na jednoduchá gesta učitele
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- fixuje intonaci dané skladby v prstokladu dur a moll
- dodržuje označené smyky ve svém partu

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické, intonační a dynamické
- s jistotou hraje svůj part i v odlišném nástrojovém obsazení
- udrží nastavené tempo hry
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- hraje z listu jednodušší skladby
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry
- si naladí nástroj podle pokynů učitele

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně naladí nástroj
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladby
- pohotově reaguje na gesta vedoucího souboru
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- vždy podpoří mladší žáky svým interpretačním a morálním přístupem
- uplatní zásady správného vystupování na jevišti

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně doladí
- samostatně určí vhodné smyky a prstoklady
- se spolupodílí na výběru vhodného repertoáru
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu vystoupení

5.2.3 Studijní zaměření Hra na violu

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

Pokud žák ještě nemá potřebné fyzické předpoklady pro hru na violu, plní očekávané výstupy studijního zaměření Hra na housle a do příslušného ročníku studijního zaměření Hra na violu je zařazen podle uvážení učitele.

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoli volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na violu

Přípravné studium I + Přípravné studium II

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- zvládá správné držení nástroje a smyčce
- při uchopení smyčce si uvědomuje správné umístění prstů
- provádí cviky se smyčcem
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- snaží se o uvolnění zápěstí a prstů levé ruky
- ovládá pokládání prstů v probíraném prstokladu
- nácvik prstokladů provádí pizzicato

Postupová zkouška po přípravném ročníku I:

skladbička z probírané školy

Přijímací zkouška po přípravném ročníku II:

skladbička z probírané školy

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj
- zná notový zápis prázdných strun a základy notace v altovém klíči
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- hraje **détaché** a legato

Postupová zkouška:

1 píseň nebo skladbička nebo 1 cvičení z probírané školy

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinací
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny **détaché** různými částmi smyčce

Postupová zkouška:

durová stupnice jednooktávová

1 skladbička nebo cvičení z probírané školy

3. ročník

Žák:

- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- má upevněné dosud probírané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy

Postupová zkouška:

durová stupnice a kvintakord

kratší technické cvičení

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- hraje dvojhlasy s použitím prázdné struny
- hraje v komorních seskupeních

Postupová zkouška:

durová stupnice dvouoktávová a kvintakord

kratší etuda

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

5. ročník

Žák:

- čte noty v altovém klíči
- ovládá stupnice v 1. poloze přes dvě oktávy
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze, nacvičuje 3. polohu a výměny 1. – 3. poloha
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- používá základní smyky (detaché, legato, martelé), nacvičuje spiccato

Postupová zkouška:

durová stupnice a kvintakord

1 etuda

1 skladba nebo 1 věta z koncertina

6. ročník

Žák:

- umí posoudit kvalitu violového tónu a prohlubuje nácvik vibrata
- hraje ve 3. poloze a zvládá plynulejší výměny na všech strunách
- dbá na přednesovou stránku hry
- hraje delší skladby nebo tance různého charakteru

Postupová zkouška:

durová stupnice s přechodem do 3. polohy a kvintakord

1 etuda s přechodem do 3. polohy

1 skladba nebo 1 věta z koncertina, koncertu

7. ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácviku a odpovídající interpretaci skladeb
- dokáže lépe odstupňovat dynamiku
- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy
- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových a orchestrálních seskupeních

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:

1 skladba nebo 1 věta z koncertina nebo koncertu s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- ovládá notový zápis prstokladů ve 3. poloze
- provádí základní výměny 3. – 5. polohy
- důsledně kontroluje intonaci
- zvládá základní dvojhmaty a přirozené flageolety
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku, snaží se o správné provedení spiccata
- po diskuzi s vyučujícím si utváří objektivní názor na vlastní hudební projev
- zapojuje se do souborové a orchestrální hry

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

1 etuda

1 přednesová skladba nebo 1 věta z koncertu

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci (zejména při hře v polohách) a současně uvědoměle kontroluje kvalitu a barvu tónu
- orientuje se v notovém zápise
- důsledně uplatňuje dynamiku při výstavbě hudebních frází
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění v regionu
- zodpovědně se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
1 skladba nebo 1 věta z koncertina nebo koncertu s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- elementárním způsobem využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- dle svých schopností pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- reaguje na jednoduchá gesta učitele
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- fixuje intonaci dané skladby v prstokladu dur a moll
- dodržuje označené smyky ve svém partu

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické, intonační a dynamické
- s jistotou hraje svůj part i v odlišném nástrojovém obsazení
- udrží nastavené tempo hry
- vytváří si smysl pro kolektivní odpovědnost
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- hraje z listu jednodušší skladby
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry
- si naladí nástroj podle pokynů učitele

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně naladí nástroj
- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladby
- pohotově reaguje na gesta vedoucího souboru
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- vždy podpoří mladší žáky svým interpretačním a morálním přístupem
- uplatní zásady správného vystupování na jevišti

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně doladí
- samostatně určí vhodné smyky a prstoklady
- se spolupodílí na výběru vhodného repertoáru
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu vystoupení

5.2.4 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové výuky (max. 4 žáci) nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Souborová hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*				2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření

v 1. - 7. ročníku I. stupně lze vyučovat individuálně nebo ve skupině max. 4 žáků v jedné hodině.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium I

Žák:

- dbá na zásady správného postoje při hraní
- ví, jak a z jakých částí je nástroj složen, jak se má držet a jak se na něj hraje
- dokáže napodobit po učiteli tvar rukou bez flétny a s flétnou
- používá pro držení a vyvážení nástroje tři opěrné body – spodní ret, pravý palec a opěrný pravý malíček
- zvládá první prstoklady
- vytváří a rozlišuje nejrůznější zvuky a učí se je poslouchat
- zvládá základní polohu jazyka v ústech
- střídá slabiky Tý Dý v sudém taktu, později v lichém
- zvládá princip nasazení a ukončení tónu
- provádí základní cvičení k získání návyku pravidelného dýchání
- dokáže zahrát zdravý stabilní rovný tón

Postupová zkouška:

1 lidová /umělá/ píseň

1 cvičení z probrané školy nebo skladbička s doprovodem

Přípravné studium II

Žák:

- zvládá princip nasazení a ukončení tónu
- dokáže zahrát zdravý stabilní rovný tón
- věnuje pozornost pravidelnému dýchání
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické i melodické útvary bez znalosti not
- zahraje lehkou píseň podle sluchu i podle not
- zahraje jednoduchý dvojhlas s učitelem

Přijímací zkouška:

1 lidová /umělá/ píseň

1 cvičení z probrané školy nebo skladbička s doprovodem

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- zvládá základní prvky flétnové techniky (správné držení těla a nástroje, tvoření tónu, artikulaci)
- věnuje pozornost zvuku nástroje
- rozvíjí **svou** sluchovou představu
- zahraje zdravý stabilní rovný tón
- provádí cvičení na brániční dýchání
- hraje s učitelem jednoduché dvojhlasé skladby
- hraje jednoduché skladby různých stylových období
- zvládá hru z paměti
- hraje podle notového zápisu legato a staccato
- elementárně **hraje** moderní techniky (volný rytmický zápis, **frullato**, tremolo, dechové glissando, zpívání do flétny, volný pohyb prstů)
- zvládá techniku částečného odkrývání palcového otvoru

Postupová zkouška:

1 stupnice z paměti

2 cvičení z probrané školy

vybraný přednes s doprovodem

2. ročník

Žák:

- rozlišuje nálady skladeb
- věnuje pozornost dechové technice
- hraje rovným tónem
- používá základní hmaty
- rozlišuje základní druhy artikulace (non legato, legato, staccato)
- zvládá vyšší náročnost na pohyblivost prstů
- elementárně **hraje** další moderní techniky (vícezvuky, šustivý tón, sputato, prstové glissando)

Postupová zkouška:

1 stupnice a akord z paměti

2 cvičení z probraného učiva školy nebo etud

1 skladba s doprovodem

3. ročník

Žák:

- při hře využívá základní návyky kultury tónu, technické a interpretační postupy vycházející z pocitu přirozenosti
- hraje všechny chromatické tóny v rozsahu c1 – d3
- hraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl, skupinka, náraz, trylek)
- se orientuje s pomocí učitele v notovém zápisu s moderními technikami
- hraje jednoduché skladby z listu
- dle svých individuálních schopností se zapojuje do komorní hry nebo orchestru

Postupová zkouška:

1 stupnice a akord z paměti

2 kontrastní etudy/cvičení nebo 1 delší etuda/cvičení z probírané školy

1 přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobcovou flétnu
- při hře upevňuje a prohlubuje základní návyky dýchání, artikulace a uvolněnosti prstů
- je schopen zahrát základní trylky
- hraje v rozsahu f1 – g3
- hraje skladby různých stylových období a tím rozvíjí své interpretační schopnosti
- hraje v různých komorních a nástrojových obsazeních nebo orchestru

Postupová zkouška:

1 stupnice a akord z paměti

1 z probraných etud

1 věta ze sonáty nebo skladba podobného rozsahu a charakteru (s doprovodem)

5. ročník

Žák:

- uplatňuje altový nástroj jako základ ve hře na zobcovou flétnu
- disponuje lepší technikou prstů, dechu a artikulace v rychlejších tempech
- využívá celý rozsah nástroje
- hraje některé alternativní prstoklady
- zvládá složitější rytmy v barokní a současné hudbě
- podle svých schopností hraje v orchestru nebo v komorní hře

Postupová zkouška:

1 stupnice a akord z paměti

1 z probraných etud

2 věty ze sonáty (s doprovodem) nebo skladby podobného rozsahu a charakteru

6. ročník

Žák:

- hraje etudy a skladby, ve kterých zdokonaluje techniku dýchání v dlouhých frázích
- vyjadřuje vlastní názor na pojetí skladby
- zná základní moderní techniky
- podle svých schopností ovládá transpozici jednoduchých melodií
- hraje v různých seskupeních a dokáže se přizpůsobit ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

Postupová zkouška:

1 stupnice zpaměti

1 etuda

2 skladby odlišného charakteru

7. ročník

Žák:

- hraje v tříčárkované oktávě poměrně kvalitním tónem
- používá alternativní prstoklady v trylkové technice
- rozumí jednoduché transpozici
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- hraje přednesové skladby vybraných hudebních žánrů dle svých možností

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
1 skladba nebo 1 věta z koncertina, sonáty nebo koncertu s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny dosud získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- hraje v celém dosaženém tónovém rozsahu
- neustále pracuje na intonační jistotě a sebekontrolě
- sám navrhuje a sestavuje vhodný repertoár
- hraje dueta společně s učitelem
- při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby
- využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby sólové, komorní i ansámblové

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

2 etudy odlišného charakteru

2 skladby odlišného charakteru

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje na běžně dostupné typy fléten (od sopraninové po basovou)
- ovládá obtížnější techniky
- zvládá práci s dechem v moderních technikách
- ve staré hudbě hraje ozdoby a kadence v rámci stylu podle svých individuálních schopností
- hraje v orchestru, komorní hře a v různých nástrojových seskupeních

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
1 skladba nebo 1 věta z koncertina, sonáty nebo koncertu s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- přizpůsobí zvuk svého nástroje ke zvuku dalších nástrojů
- učí intonovat ve vztahu k různým hlasům
- respektuje starší žáky, jejich rady, názory a způsob interpretace skladeb
- hraje jednodušší skladby z různých období

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá své znalosti, dovednosti, vědomosti a zkušenosti z individuálního studia
- dodrží určené nádechy ve svém partu
- určí, kdy jeho hlas neladí s ostatními
- respektuje doporučení a rozhodnutí vedoucího souboru
- hraje složitější polyfonie

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- hraje složitější polyfonie, náročnější moderní skladby po stránce rytmické
- dokáže svůj part hrát v partituře komorních skladeb
- hraje v basovém klíči
- udrží společně stanovené tempo hry
- ochotně ve všem poradí mladším žákům

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- hraje na různé typy fléten
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod
- samostatně určí nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- pohotově reaguje na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku)
- vždy podpoří mladší žáky svým interpretačním a morálním způsobem

5.2.5 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán:

Přípravné studium

- na klarinet formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně
- na přípravný nástroj (zobcovou flétnu) formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně
- pokud se žák přihlásil na klarinet a nespĺňuje zatím fyzickou vyspělost je zařazen do předmětu Hra na zobcovou flétnu formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně.

O zařazení žáka do vyučovacího předmětu hra na klarinet rozhoduje třídní učitel.

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klarinet*		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra**	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru**	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

* žák přechází z přípravného nástroje (zobcová flétna) na vyučovací předmět hra na klarinet nejpozději ve 4. ročníku I. stupně

**předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Přípravné studium I + Přípravné studium II

Žák:

- umí popsat správné zásady postoje při hraní
- umí nástroj sestavit a opět rozložit, zná jeho části, zvládá základní údržbu
- umí klarinet správně ošetřovat a čistit
- dokáže nasadit plátek na hubičku
- zvládá žeberně - brániční dýchání (hraje vydržované tóny)
- dokáže popsat základní techniku tvoření tónu
- nasazuje jednotlivé tóny jazykem na slabiku „Tí“

Postupová zkouška po přípravném ročníku I:

1 lidová píseň

1 cvičení z probrané školy

Přijímací zkouška po přípravném ročníku II:

1 lidová píseň

1 cvičení z probrané školy

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá na správné zásady postoje při hraní
- umí nástroj sestavit a opět rozložit, dokáže popsat jeho části
- umí klarinet správně ošetřovat a čistit
- umí nasadit plátek na hubičku
- zvládá žeberně - brániční dýchání (hraje vydržované tóny)
- hraje nasazovaně a legato
- hraje v rozsahu min. g – a¹ v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- zvládá hrát s učitelem unisono

Postupová zkouška:

1 stupnice zpaměti (rozsah hrát dle technických možností žáka do akordického tónu)

2 cvičení z probírané školy

lidová píseň nebo skladbičku s doprovodem

2. ročník

Žák:

- věnuje pozornost dechové technice
- uplatňuje zákonitosti správného nátisku vzhledem ke kvalitě tónu
- správně umísťuje hubičku v ústech
- umí hrát dlouhé vydržované tóny
- podle své fyzické vyspělosti ovládá hru v rozsahu g (e) – a¹
- užívá základní druhy artikulace - tenuto, legato a staccato
- na elementární úrovni zvládá hru s druhým nástrojem
- zvládá hru zpaměti

Postupová zkouška:

1 stupnice + T5 zpaměti

2 cvičení z probrané učiva školy nebo etud

1 skladbička s doprovodem

3. ročník

Žák:

- zvládá vyšší náročnost na pohyblivost prstů
- hraje přefukované tóny (h¹ – g²)
- podle svých fyzických schopností zahraje oběma způsoby spodní tóny „e“ a „f“
- zvládá hrát noty osminové až celé, půlovou a čtvrtovou s tečkou a synkopy
- hraje v základních dynamických odstínech
- hraje z listu lidovou píseň nebo jednoduchou skladbičku

Postupová zkouška:

- 1 stupnice + T5 z paměti
- 2 kontrastní etudy nebo 1 delší etuda
- 1 přednesová skladbička s doprovodem

4. ročník

Žák:

- správně nasazuje tón na základě svých návyků a dovedností
- zahraje složitější rytmické úseky (triola, čtvrtěová nota s tečkou atd.)
- hraje v rozsahu e – g² (c³)
- **pohotově** využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky
- se začleňuje podle svých schopností do hry v různých nástrojových seskupeních
- podle notového zápisu hraje melodické ozdoby (příráz, odraz, nátryl)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice a T5 z paměti
- 1 z probraných etud
- 1 přiměřená skladba z paměti

5. ročník

Žák:

- hraje delší hudební fráze na základě správné dechové opory
- dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- hraje staccato a synchronizuje ho s prstovou technikou
- hraje skladby různých stylových období
- dokáže oktávovou transpozici jednoduché lidové písně
- zvládá lehčí melodické ozdoby (opora, příráz, nátryl, skupinka)
- hraje v rozsahu e – c³ (e³)
- podle svých schopností hraje v orchestru nebo v komorní hře

Postupová zkouška:

- 1 stupnice + T5 + °T5 z paměti
- 1 z probraných etud
- 1 přednesová skladba s doprovodem

6. ročník

Žák:

- má povědomost o oktávové transpozici, transpozici in C, in A
- hraje stupnice, akordy a technická cvičení v rychlejších tempech a se správnou artikulací
- zná v základních rysech frázování a výslovnost v jazzové hudbě
- umí rozsah po e³ a výše (podle svých schopností)
- uplatňuje se v orchestru nebo v komorní hře
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon a svých spoluhráčů

Postupová zkouška:

- 1 1 stupnice + T5 + °T5 + D7 z paměti
- 1 etuda
- 2 stylově kontrastní skladby (1 ze skladeb s doprovodem)

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zvládá oktávovou transpozici a hraje v transpozici jednoduchou lidovou píseň (in A, in C)
- zná zákonitosti ladění nástroje
- používá základní i vedlejší hmaty
- tvoří dynamické odstíny a tvoří tón v dynamice pp – ff
- hraje z listu látku 3. ročníku
- hraje v orchestru nebo v komorní hře

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 skladby odlišného charakteru s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- má upevněné dovednosti a zásady správné klarinetové hry
- hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- zvládá nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- neustále pracuje na intonační jistotě a sebekontrolě
- hraje v orchestru, komorní hře a v různých nástrojových seskupeních
- vždy podpoří mladší žáky svým interpretačním a morálním přístupem

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

2 etudy rozdílného charakteru

2 stylově rozdílné přednesy

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje melodické ozdoby – příraz, odraz, opora, skupinka, nátryl, náraz, trylek
- vhodně využívá výrazové aspekty hry na klarinet (dynamika, frázování, artikulace)
- transponuje in C, in A
- hraje pohotově z listu
- hraje v orchestru, v komorní hře a různých nástrojových seskupeních
- vždy podpoří mladší žáky svým interpretačním a morálním přístupem

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 skladby odlišného charakteru s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- poslouchá a intonuje ve vztahu k různým hlasům
- přizpůsobí zvuk svého nástroje ke zvuku dalších nástrojů
- při společné hře určí správně ve svém partu místo, kde hrají ostatní
- reaguje na jednoduchá gesta učitele
- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky.

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické, dynamické, intonační a interpretační
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- pohotově reaguje na gesta učitele
- samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- udrží společně nastavené tempo hry
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry.

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně během hry doladí nástroj
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolečnosti
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod.

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičky, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod..) odůvodní a navrhne vlastní řešení
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně **pomůže** s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- ochotně poradí a doporučí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů, interpretace i způsob chování v souboru
- v případě potřeby **organizuje** a vede samostatnou zkoušku sekce
- vždy podpoří mladší spolužáky svým interpretačním i morálním přístupem.

5.2.6 Studijní zaměření Hra na saxofon

V naší škole vyučujeme hru na saxofon žáky od 10 let a studium I. stupně trvá 7 let. V případě dostatečné fyzické vyspělosti žáka, může být zařazen do studia hry na saxofon i mladší žák. V případě, že žák má ukončen I. stupeň studia ve hře na zobcovou flétnu nebo klarinet, může pokračovat ve studiu II. stupně ve hře na saxofon. O tomto zařazení rozhoduje, na základě žádosti žáka, třídní učitel.

Učební plán:

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na saxofon*		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru**	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

* žák přechází z přípravného nástroje (zobcová flétna nebo hra na klarinet) na vyučovací předmět hra na saxofon nejpozději ve 4. ročníku I. stupně. Do té doby plní výstupy jednotlivých studijních zaměření

**předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- ovládá stručně historii nástroje (vznik, vývoj)
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- umí si sám připravit plátek na hubičku pomocí strojku a připravit ho ke hře
- ví, jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj)
- zvládá postoj, držení nástroje, dýchání a nasazení tónu
- hraje nasazovaně a vázaně v rozsahu c1 – c2
- ovládá durové stupnice s 1#, 1b včetně C dur v daném rozsahu
- v daném rozsahu hraje lidové písně

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice + T5 z paměti

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 skladbička nebo 1 lidová píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá základní dynamické odstíny (**p – f**)
- hraje v rozsahu c1 – c3
- ovládá v daném rozsahu durové stupnice a kvintakordy do 3#, 3b
- zahraje vázaně (legato), nasazovaně a krátce (staccato)
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem
- zahraje v daném rozsahu lidovou píseň nebo píseň z oblasti populární hudby

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice + T5 + °T5 z paměti

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 lidová píseň nebo 1 přednesová skladbička

3. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšování kvality tónu
- rozšiřuje nátiskový rozsah
- zvládá hru z paměti
- zlepšuje ozev spodních a vrchních tónů
- na elementární úrovni zvládá nasazování pomocí T/D
- rozeznává základní dynamiku
- **hraje** z listu lidovou píseň
- na elementární úrovni zvládá notu čtvrtovou s tečkou a synkopy

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice + T5 + °T5 z paměti

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladbička

4. ročník

Žák:

- uplatňuje zákonitosti správného nátisku vzhledem ke kvalitnímu tónu
- nasazuje tón technikou T/D a stále tuto činnost rozvíjí
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v komorních nebo souborových uskupeních
- pracuje na rytmicky přesném hraní
- **upřesňuje** výrazové aspekty hry na saxofon (dynamika, frázování, artikulace)
- hraje z listu skladby 1. ročníku

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, moll + T5 z paměti

Etudy: 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- vyslovuje T/D v rytmickém frázování (synkopy, trioly, ligatury v jazz playingu)
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností
- umí hrát ve spodním a vrchním rejstříku (ozev, nasazení, technika)
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon a svých spoluhráčů

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T5, °T5, D7 z paměti

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- tvoří znělý a uvolněný tón
- zvládá hru melodických ozdob (nátryl, příraz, odraz, náraz)
- ovládá elementární transpozice úměrně svým schopnostem
- ovládá hmatovou techniku s využitím pomocných hmatů
- hraje náročnější skladby různého hudebního období či žánrů dle vlastního výběru
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v různých souborových uskupeních
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T5, °T5, D7 z paměti

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- využívá při hře technické i výrazové dovednosti podle svých individuálních schopností
- používá nátiskové vibrato
- správně vyslovuje a má nátiskovou stabilitu
- hraje z listu
- zná zákonitosti ladění nástroje
- umí zhodnotit svoje výkony i výkony ostatních žáků
- vybírá si skladby kde uplatní náročnější techniku hry

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu: 2 skladby odlišného charakteru s doprovodem

II. stupeň základního studia (pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň ve hře na saxofon)

1. a 2. ročník

Žák:

- má kvalitní tón a dokonalý ozev spodních a vrchních tónů
- má technické a výrazové dovednosti (dynamika, agogika)
- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- má správnou výslovnost T, D
- ovládá oktávové transpozice

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

Stupnice: 2 stupnice dur a moll + T5, °T5, D7 (zm7)

Etudy: 2 etudy rozdílného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák:

- vnímá základní harmonické postupy, vytváří jednoduché improvizace
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- si vytváří správný názor na interpretaci skladeb různých rytmů a stylů
- si umí vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně ji nastudovat
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- zvládá objektivní hodnocení kvality skladeb i výkonů hráčů

II. stupeň základního studia (pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň ve hře na saxofon)

1. a 2. ročník

Žák:

- ovládá stručně historii nástroje (vznik, vývoj)
- ví, jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj)
- umí si sám připravit plátek na hubičku pomocí strojku a připravit ho ke hře
- ovládá základní dynamické odstíny (***p – f***)
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem
- uplatňuje zákonitosti správného nátisku vzhledem ke kvalitnímu tónu
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností
- **upřesňuje** výrazové aspekty hry na saxofon (dynamika, frázování, artikulace)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- vyslovuje T/D v rytmickém frázování (synkopy, trioly, ligatury v jazz playingu)
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon a svých spoluhráčů
- tvoří znělý a uvolněný tón
- hraje náročnější skladby různého hudebního období či žánrů dle vlastního výběru
- umí objektivně zhodnotit svůj výkon
- používá nátiskové vibrato
- správně vyslovuje a má nátiskovou stabilitu
- vybírá si skladby kde uplatní náročnější techniku hry

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

Stupnice: 2 stupnice dur a moll + T5, °T5, D7 (zm7)

Etudy: 2 etudy rozdílného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák:

- má kvalitní tón a dokonalý ozev spodních a vrchních tónů
- má technické a výrazové dovednosti (dynamika, agogika)
- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- ovládá oktávové transpozice
- vnímá základní harmonické postupy, vytváří jednoduché improvizace
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- si vytváří správný názor na interpretaci skladeb různých rytmů a stylů
- si umí vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně ji nastudovat
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- zvládá objektivní hodnocení kvality skladeb i výkonů hráčů

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 skladby odlišného charakteru s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- při společné hře určí správně ve svém partu místo, kde hrají ostatní
- reaguje na jednoduchá gesta vedoucího souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře – sedí rovně na okraji židle
- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické a intonační
- popíše zásady správného vystupování na jevišti
- respektuje doporučení a rozhodnutí vedoucího souboru
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- pohotově reaguje na gesta vedoucího souboru
- uvede důvody významu domácí přípravy (studia partů apod.)
- samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- udrží společně nastavené tempo hry
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně během hry doladí nástroj
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolečnosti
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičky, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod..) odůvodní a navrhne vlastní řešení
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně **pomůže** s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- ochotně poradí a doporučí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů, interpretace i způsob chování v souboru
- v případě potřeby **organizuje** a vede samostatnou zkoušku sekce
- vždy podpoří mladší spolužáky svým interpretačním i morálním přístupem.

5.2.7 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán:

Přípravné studium

- na trubku formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně
- na přípravný nástroj (zobcovou flétnu) formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně
- pokud se žák přihlásil na trubku a nesplňuje zatím fyzickou vyspělost je zařazen do předmětu hra na zobcovou flétnu formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně.

O zařazení žáka do vyučovacího předmětu hra na trubku rozhoduje třídní učitel.

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku*		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra**	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru**	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

* žák přechází z přípravného nástroje (zobcová flétna) na vyučovací předmět hra na trubku nejpozději ve 4. ročníku I. stupně

**předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na trubku

Přípravné studium I + Přípravné studium II

Žák:

- se seznámil s nástrojem a s problematikou hry na něj
- umí správně dýchat
- tvoří tón ve rtech – tzv. „bzučení“
- tvoří tón nátrubkem
- zvládá postoj a držení nástroje
- hraje na nástroj první tóny

Postupová zkouška po přípravném ročníku I:

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička/píseň (hra z paměti je doporučena, není však podmínkou)

Přijímací zkouška po přípravném ročníku II:

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička/píseň (hra z paměti **je doporučena**, není však podmínkou)

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- využívá znalostí z přípravného ročníku, pokud ho absolvoval
- ovládá správné dýchání bráničně-žební
- si osvojil základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. Bzučení
- přirozeně nasazuje tóny (poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“)
- zvládá správné nasazování nátrubku na rty
- ovládá držení nástroje a postoj při hře
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- provádí dechová cvičení

Postupová zkouška

Etudy: 2 nátisková cvičení

1 lidová píseň z not

1 lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- rozvinul nátiskové a dechové schopnosti
- rozšířil si tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvinul jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- ovládá hru portamento, legato a kombinace
- provádí dechová cvičení
- nacvičil retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním
- začal se učit kolektivní hře – duo, trio, hra v orchestru

Postupová zkouška:

1 nátiskové cvičení

Etudy: 2 etudy (rychlá a pomalá)

Přednes: 1 přednesová skladbička s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- rozvinul a prohloubil prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- disponuje větším tónovým rozsahem podle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- má posílené obličejové svaly – zvládá nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- zvládá elementární hodnocení svého výkonu a výkonu druhých
- hraje z paměti jednoduché skladbičky

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + T5

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

4. ročník

Žák:

- dále zlepšil kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- zvládá synkopy a akcenty
- rozšířil nátiskové schopnosti podle svých možností
- zvládne stupnice dur i moll do 4 # a b a jejich akordy po 4 tónech
- hraje v souboru nebo orchestru
- umí jednoduše zhodnotit svůj výkon i výkon spolužáků

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + T5

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- hraje v souboru, nebo orchestru
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- umí zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s ostatními

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + T5, 1 stupnice moll + °T5

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

6. ročník

Žák:

- zlepšil kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení – alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- disponuje vědomostmi o hudbě a svém nástroji
- hraje v souboru nebo orchestru
- umí zhodnotit hrané skladby i svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + T5; 1 stupnice moll + °T5

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

7. ročník

Žák:

- opět zlepšil kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení – zvládá alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- začíná zvládat počátky transpozice z C do B
- hraje v souboru, nebo orchestru
- umí zhodnotit hrané skladby

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s doprovodem

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- provádí denně nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- procvičuje staccato
- učí se hru násobného staccata – dvojité a trojitý jazyk
- hraje z listu i z paměti

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

Stupnice: 1 stupnice dur + T5, D7; 1 stupnice moll + T5, ZM7

Etudy: 2 etudy – rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- transponuje – z C do B, Es do B
- hraje na trubku **piccolo**
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 skladby odlišného charakteru s doprovodem

Osnovy předmětu: Komorní hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- při společné hře určí správně ve svém partu místo, kde hrají ostatní
- reaguje na jednoduchá gesta vedoucího souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře – sedí rovně na okraji židle
- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické a intonační
- popíše zásady správného vystupování na jevišti
- respektuje doporučení a rozhodnutí vedoucího souboru
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- pohotově reaguje na gesta vedoucího souboru
- uvede důvody významu domácí přípravy (studia souborových partů apod.)
- samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- udrží společně nastavené tempo hry
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně během hry doladí nástroj
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolupráce
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičku, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod..) odůvodní a navrhne vlastní řešení
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně **pomůže** s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- ochotně poradí a doporučí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů, interpretace i způsob chování v souboru
- v případě potřeby **organizuje** a vede samostatnou zkoušku sekce
- vždy podpoří mladší spolužáky svým morálním a interpretačním přístupem.

5.2.8 Studijní zaměření Hra na tenor - baryton

Učební plán:

Přípravné studium

- na tenor - baryton formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně
- na přípravný nástroj (zobcovou flétnu) formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně
- pokud se žák přihlásil na tenor - baryton a nesplňuje zatím fyzickou vyspělost je zařazen do předmětu hra na zobcovou flétnu formou skupinové výuky – max. 4 žáci v rozsahu 1 hodiny týdně.

O zařazení žáka do vyučovacího předmětu hra na tenor - baryton rozhoduje učitel studijního zaměření.

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na tenor - baryton*		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra**	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru**	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

* žák přechází z přípravného nástroje (zobcová flétna, trubka) na vyučovací předmět hra na tenor - baryton nejpozději ve 4. ročníku I. stupně

**předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na tenor - baryton

Přípravné studium I + Přípravné studium II

Žák:

- získává zájem o hru na nástroj
- se seznámil s historií nástroje
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání s postupným zapojením nátlakového svalstva
- nacvičuje postavení čelistí
- procvičuje dýchání a funkci jazyka
- nacvičuje umístění nátrubku na rty, základní tvoření tónu, držení nástroje
- hraje základní tóny
- učí se hrát jednoduché lidové písně a cvičení

Postupová zkouška po přípravném ročníku I:

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička/píseň (hra z paměti **je doporučena**, není však podmínkou)

Přijímací zkouška po přípravném ročníku II:

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička/píseň (hra z paměti **je doporučena**, není však podmínkou)

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- získává zájem o hru na nástroj
- se seznámil s historií nástroje, jeho částmi a údržbou
- si osvojuje základy hrudně bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty, držení nástroje
- si osvojuje základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (podle možností s využitím lidových písní a cvičení)
- si uvědomuje důležitost dokončení vlastního snažení
- dokáže jednoduše zhodnotit vlastní výkon
- si **začíná** uvědomovat důležitost vlastního snažení při domácí přípravě na výuku
- dle svých individuálních možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- se učí zodpovědnosti při veřejném vystupování

Postupová zkouška:

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička nebo lidová píseň (doporučeno z paměti)

2. ročník

Žák:

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah (v celých notách) v pomalém tempu
- začíná nacvičovat akordy – pokud to dovoluje rozsah – pomalé tempo
- procvičuje hru z not – jednoduché rytmy
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě – podle schopností)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)
- dokáže jednoduše zhodnotit vlastní výkon
- si **začíná** uvědomovat důležitost vlastního snažení při domácí přípravě na výuku
- dle svých individuálních možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- se učí zodpovědnosti při veřejném vystupování

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah) nebo 1 nátiskové cvičení 1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička nebo lidová píseň (doporučeno z paměti)

3. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu v celých notách v pomalém tempu
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not – jednoduché rytmy – staccato, tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo – decrescendo), vnímá náladu skladby
- orientuje se v notovém zápisu jednoduché skladby
- začíná pracovat v orchestru
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)
- se učí zhodnotit svůj výkon i výkon spoluhráčů
- dle svých možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- si uvědomuje důležitost vlastního snažení při domácí přípravě do výuky
- se, dle svých individuálních schopností, snaží být vytrvalý při nácvičce studované skladby
- dle svých možností a schopností dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

1 přednesová skladbička nebo lidová píseň (doporučeno z paměti)

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezovat tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- studuje stupnice podle dosaženého rozsahu do 2# a 2b v půlových notách v pomalém tempu a příslušné akordy v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy – staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně různého stylu (podle možností z paměti)
- se učí zhodnotit svůj výkon i výkon spoluhráčů
- dle svých možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- si uvědomuje důležitost vlastního snažení při domácí přípravě do výuky
- se, dle svých individuálních schopností, snaží být vytrvalý při nácvičce studované skladby
- dle svých možností a schopností dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

1 přednesová skladba nebo lidová píseň (doporučeno z paměti)

5. ročník

Žák:

- prohlubuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- seznámil se s hrou v basovém klíči (transpozice)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu do 3# a 3b v půlových notách v rychlejším tempu a příslušné akordy v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not – složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v orchestru
- nacvičuje náročnější přednesové skladby různého stylu (podle možností z paměti)
- dokáže zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony druhých
- dle svých možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- si uvědomuje důležitost vlastního snažení při domácí přípravě do výuky
- se, dle svých individuálních schopností, snaží být vytrvalý při nácvičce studované skladby
- dle svých možností a schopností dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

1 přednesová skladba (doporučeno z paměti)

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu do 4# a 4b v rychlejším tempu a příslušné akordy (čtyřzvuk do 4# a 4b – tenuto, legato)
- nacvičuje dominantní septakordy (v Dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z not – složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- zdokonaluje hru v basovém klíči (transpozice)
- pracuje v orchestru
- hraje náročnější přednesové skladby různého stylu a žánru (podle možností z paměti)
- umí zhodnotit svůj výkon i výkon svých spoluhráčů, respektuje názory druhých
- dle svých možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- si uvědomuje důležitost vlastního snažení při domácí přípravě do výuky
- se, dle svých individuálních schopností, snaží být vytrvalý při nácvičce studované skladby
- dle svých možností a schopností dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- 1 přednesová skladba (doporučeno z paměti)

7. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu do 4# a 4b v rychlejším tempu a příslušné akordy (čtyřzvuk do 4# a 4b – tenuto, legato)
- hraje dominantní septakordy v Dur tóninách do 4# a 4b a zmenšené septakordy v moll tóninách do 4# a 4b
- hraje z not – složité rytmy (šestnáctinové /s tečkou/ – staccato, tenuto, legato)
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků (pp–ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči (ovládá transpozici)
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- pracuje v orchestru
- hraje náročnější přednesové skladby různého stylu a žánru (podle možností z paměti)
- hodnotí kvalitu prováděných skladeb
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních, respektuje názory druhých
- dle svých možností a schopností vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů napříč hudebními i nehupebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnované lidovým tradicím, svátkům, obřadům....)
- si uvědomuje důležitost vlastního snažení při domácí přípravě do výuky
- se, dle svých individuálních schopností, snaží být vytrvalý při nácvičce studované skladby
- dle svých možností a schopností dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 přednesové skladby (doporučeno z paměti)

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- pracuje v orchestru nebo komorní hře
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- je aktivní a vytrvalý při nácviu studované skladby
- se dle svých individuálních schopností svědomitě a zodpovědně připravuje na výuku
- dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu
- dle možností pravidelně vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů a vystoupení napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnovaná lidovým tradicím, svátkům, obřadům...)

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru nebo 1 delší
- 1 přednesová skladba (doporučeno z paměti)

3. a 4. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice a akordy podle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje samostatně z not – složité rytmy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen hrát v basovém klíči
- pracuje v orchestru nebo komorní hře
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- je aktivní a vytrvalý při nácviu studované skladby
- se dle svých individuálních schopností svědomitě a zodpovědně připravuje na výuku
- dbá na kultivovanost své hry a celkový projev výkonu
- dle možností pravidelně vystupuje na koncertech, účastní se mezioborových projektů a vystoupení napříč hudebními i nehudebními žánry (tematické koncerty a vystoupení věnovaná lidovým tradicím, svátkům, obřadům...)

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 přednesové skladby (doporučeno z paměti)

Osnovy předmětu: Komorní hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- při společné hře určí správně ve svém partu místo, kde hrají ostatní
- reaguje na jednoduchá gesta vedoucího souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře – sedí rovně na okraji židle
- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické a intonační
- popíše zásady správného vystupování na jevišti
- respektuje doporučení a rozhodnutí vedoucího souboru
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- pohotově reaguje na gesta vedoucího souboru
- uvede důvody významu domácí přípravy (studia souborových partů apod.)
- samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- udrží společně nastavené tempo hry
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru
- interpretuje dle svých individuálních schopností party komorních a orchestrálních skladeb, které jsou součástí komorní, souborové a orchestrální hry

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně během hry doladí nástroj
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolečnosti
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičku, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod..) odůvodní a navrhne vlastní řešení
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně **pomůže** s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- ochotně poradí a doporučí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů, interpretace i způsob chování v souboru
- v případě potřeby **organizuje** a vede samostatnou zkoušku sekce
- vždy podpoří mladší spolužáky svým morálním a interpretačním přístupem.

5.2.9 Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelný předmět	Komorní hra*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna týdenní hodinová dotace vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření

v 1. - 3. ročníku lze vyučovat individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků v jedné hodině.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět : Hra na kytaru

Přípravné studium I

Žák:

- zvládá sezení a držení nástroje
- zvládá elementární popis nástroje
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na první struně
- provádí cvičení ke správnému postavení levé ruky na hmatníku
- provádí elementární koordinaci pohybu a zvuku
- dokáže hrát podle not
- zvládá hru z paměti

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

Přípravné studium II

Žák:

- dbá na správné postavení pravé ruky
- ovládá základní španělské pojmenování prstů pravé ruky p, i, m, a
- hraje dva druhy úhozů pravé ruky tirando a apoyando
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na melodických strunách s prstokladem p, i, m, a

- zapojí hru palcem pravé ruky na basových strunách
- hraje lehká technická cvičení, jednohlasé lidové a národní písně

Přijímací zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá na správné držení i sezení u nástroje
- zahraje cvičení na střídání prstů v pravé ruce i, m
- realizuje dva druhy úhozu tirando, apoyando
- hraje lehké cvičení s doprovodem basových strun
- hraje podle notového zápisu technická cvičení a jednoduché lidové písně
- fixuje koordinaci prstů v pravé a levé ruce

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice z paměti, 2 akordy v souzvucích i rozloženě z paměti

Etudy: technické cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň – z paměti, skladbička menšího rozsahu

2. ročník

Žák:

- propojuje technické i výrazové prostředky dosažené v 1. ročníku
- dbá na správné držení pravé a levé ruky
- hraje a na hmatníku se orientuje do 5. pražce
- předvede hru ve vícehlasu
- obohacuje sluchovou a rytmickou představivost
- hraje lehká dueta s učitelem
- fixuje hru tirando, apoyando
- dbá na pravidelné střídání prstů v pravé ruce

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll s akordy z paměti

Etuda: 1 etuda nebo technické cvičení

Přednes: 2 přednesové skladbičky z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá motorickou zručnost při hře dosud probraných prvků
- zvládá notovou znalost do 5. - 7. pražce
- hraje cvičení na průpravu k malé výměně poloh
- umí zahrát základní dynamické odstínění
- hraje ve vícehlasu v současném úhozu pravé a levé ruky
- hraje cvičení na předržování tónu v levé ruce
- hraje hru rozložených akordů v různých prstových variantách pravé ruky
- dle svých schopností se zapojuje do komorní hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll s kadencemi z paměti

Etudy: 1 etuda

Přednesy: 2 přednesové skladby různého stylového období z paměti

4. ročník

Žák:

- dbá na vyrovnanost hry v oblasti technické i rytmické
- hraje cvičení na synchronizaci prstů pravé a levé ruky
- hraje cvičení na plynulou výměnu poloh
- uplatňuje zvukově náročnější dynamiku
- dle svých schopností hraje až do 12. pražce
- hraje cvičení na velké barré
- dle svých schopností hraje legato vzestupné a sestupné
- hraje repertoár z různých stylových období (renesance, baroko, moderní hudba)
- je schopný dobré domácí přípravy na vyučování
- dle svých schopností doprovází podle notového zápisu nebo akordových značek kytaru či jiný nástroj

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll – dvouoktávové typové z paměti

Kadence k hraným stupnicím z paměti

Etudy: 2 kratší etudy s různým technickým zaměřením

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti 1 přednes

5. ročník

Žák:

- hraje složitější technická cvičení na pravou a levou ruku
- dle svých psychomotorických schopností používá vibrato
- hraje cvičení na upevnění notové orientace do 12. pražce
- rozvíjí dynamické a výrazové prvky
- hraje cvičení na velké a malé barré
- hraje repertoár z různých stylových období (renesance, baroko, moderní hudba)
- hraje při doprovodu písní i složitější rytmy
- zapojuje se dle svých schopností do různých komorních **uskupeních**

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová, dvouoktávová s příslušnými kadencemi

Etudy: 2 kratší etudy s různým technickým zaměřením

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti 1 přednes

6. ročník

Žák:

- hraje cvičení s náročnějšími kytarovými technikami (např. flažolety, pizzicato, rasquada)
- hraje hru rozložených akordů v různých prstových variantách
- dle svých schopností se orientuje na hmatníku ve všech polohách
- pracuje správně levou rukou při výměně poloh
- používá složitější výrazové prostředky
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- podle svých schopností si dokáže naladit kytaru podle sluchu
- umí realizovat své hudební představy v hraných skladbách
- uplatňuje své znalosti v sólové i komorní hře

Postupová zkouška:

Stupnice: stupnice dur a 1 stupnice moll dvou – tříoktávová s příslušnými kadencemi - z paměti

Etudy: 1 delší a technicky náročnější etuda
Přednes: 2 přednesové skladby z paměti

7. ročník

Žák:

- používá znalosti z předešlých ročníků
- hraje obtížnější technická cvičení pro pravou i levou ruku
- hraje hru rozložených akordů v různých prstových variantách v rychlejších tempech
- zvládá plynulejší výměny poloh v levé ruce
- umí se na hmatníku orientovat ve všech polohách
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- podle svých schopností a potřeby hraje v různých komorních seskupeních
- podle svých schopností připravuje program závěrečné absolventské zkoušky

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 přednesové skladby různého stylového období z toho jedna od současného autora - z paměti

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- fixuje své znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- dle svých schopností hraje cvičení na nové technické prvky, které nebyly v učivu I. stupně obsaženy
- dbá na kvalitu nehtů, aby měl kultivovaný tón
- hraje stupnice v různých rytmických variantách ve vysokém tempu
- zvládá hru z listu i obtížnějších skladeb
- dle svých schopností se zapojuje do muzicírování jak ve škole tak mimo ní

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 stupnice moll - typová, dvou - tříoktávová, jednohlasá - z paměti
1 kadence dur a 1 kadence moll - typová hraná k příslušné stupnici - z paměti
2 etudy rozdílného technického zaměření
2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti

3. a 4. ročník

Žák:

- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodu písní i při hře s jinými nástroji
- hraje více skladeb od současných autorů, aby pochopil jejich obsah
- dle svých schopností si tříbí smysl pro stylově čistou interpretaci v různých stylových epochách
- poslouchá kytarové nahrávky známých interpretů a hodnotí je
- dle svých schopností zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- spolupracuje s učitelem i s ostatními hráči
- se před zahájením hodiny vhodně připraví (postaví si pult, notový part, kytaru, podnožku, židli) a po ukončení se aktivně podílí na úklidu

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- si před společnou hrou samostatně naladí nástroj podle elektronické ladičky
- vysvětlí důležitost domácího nácvičku souborových partů
- soustředěně sleduje gesta a pokyny vedoucího souboru a pohotově na ně reaguje
- dle svých schopností klade důraz na rytmickou preciznost

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- rozpozná, že jeho nástroj neladí a v příhodné chvíli si samostatně doladí struny
- rozpozná význam dirigentských gest a přizpůsobí jim svoji hru
- udrží dané tempo hry s ostatními

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- dbá na rytmickou preciznost a kultivovanost tónu
- rozvíjí ve skladbách dynamické a výrazové prvky
- zvládá hru z listu i přiměřeně obtížného partu

5.2.10 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na elektrickou kytaru, Souborová hra, Orchesterální hra a Hudební nauka.

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1						
Hra na elektrickou kytaru		-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelný předmět	Komorní hra*											
	Hra v orchestru*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

s ohledem na hmotnost a velikost nástroje se přijímají ke studiu Hry na elektrickou kytaru žáci od 10-ti let, do té doby se výuka uskutečňuje ve vyučovacím předmětu Hra na kytaru

v 1. - 3. ročníku lze vyučovat individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků v jedné hodině

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna týdenní hodinová dotace do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium I

Žák:

- zvládá sezení a držení nástroje
- zvládá elementární popis nástroje
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na první struně
- provádí cvičení ke správnému postavení levé ruky na hmatníku
- provádí elementární koordinaci pohybu a zvuku
- dokáže hrát podle not
- zvládá hru z paměti

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

Přípravné studium II

Žák:

- dbá na správné postavení pravé ruky
- ovládá základní španělské pojmenování prstů pravé ruky p, i, m, a
- hraje dva druhy úhozů pravé ruky tirando a apoyando
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na melodických strunách s prstokladem p, i, m, a

- zapojí hru palcem pravé ruky na basových strunách
- hraje lehká technická cvičení, jednohlasé lidové a národní písně

Přijímací zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- dbá na správné držení i sezení u nástroje
- zahraje cvičení na střídání prstů v pravé ruce i, m
- realizuje dva druhy úhozu tirando, apoyando
- hraje lehké cvičení s doprovodem basových strun
- hraje podle notového zápisu technická cvičení a jednoduché lidové písně
- fixuje koordinaci prstů v pravé a levé ruce

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice z paměti, 2 akordy v souzvucích i rozloženě z paměti

Etudy: technické cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň – z paměti, skladbička menšího rozsahu

2. ročník

Žák:

- propojuje technické i výrazové prostředky dosažené v 1. ročníku
- dbá na správné držení pravé a levé ruky
- hraje a na hmatníku se orientuje do 5. pražce
- předvede hru ve vícehlasu
- obohacuje sluchovou a rytmickou představivost
- hraje lehká dueta s učitelem
- fixuje hru tirando, apoyando
- dbá na pravidelné střídání prstů v pravé ruce

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll s akordy z paměti

Etuda: 1 etuda nebo technické cvičení

Přednes: 2 přednesové skladbičky z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá motorickou zručnost při hře dosud probraných prvků
- zvládá notovou znalost do 5. - 7. pražce
- hraje cvičení na průpravu k malé výměně poloh
- umí zahrát základní dynamické odstínění
- hraje ve vícehlasu v současném úhozu pravé a levé ruky
- hraje cvičení na předržování tónu v levé ruce
- hraje hru rozložených akordů v různých prstových variantách pravé ruky
- dle svých schopností se zapojuje do komorní hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll s kadencemi z paměti
Etudy: 1 etuda
Přednesy: 2 přednesové skladby různého stylového období z paměti

4. ročník

Žák:

- dbá na vyrovnanost hry v oblasti technické i rytmické
- hraje cvičení na synchronizaci prstů pravé a levé ruky
- hraje cvičení na plynulou výměnu poloh
- uplatňuje zvukově náročnější dynamiku
- dle svých schopností hraje až do 12. pražce
- hraje cvičení na velké barré
- dle svých schopností hraje legato vzestupné a sestupné
- hraje repertoár z různých stylových období (renesance, baroko, moderní hudba)
- je schopný dobré domácí přípravy na vyučování
- dle svých schopností doprovází podle notového zápisu nebo akordových značek kytaru či jiný nástroj

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll – dvouoktávové typové z paměti
Kadence k hraným stupnicím z paměti
Etudy: 2 kratší etudy s různým technickým zaměřením
Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti 1 přednes

5. ročník

Žák:

- hraje složitější technická cvičení na pravou a levou ruku
- dle svých psychomotorických schopností používá vibrato
- hraje cvičení na upevnění notové orientace do 12. pražce
- rozvíjí dynamické a výrazové prvky
- hraje cvičení na velké a malé barré
- hraje repertoár z různých stylových období (renesance, baroko, moderní hudba)
- hraje při doprovodu písní i složitější rytmy
- zapojuje se dle svých schopností do různých komorních **uskupeních**

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a 1 stupnice moll – typová, dvouoktávová s příslušnými kadencemi
Etudy: 2 kratší etudy s různým technickým zaměřením
Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z paměti 1 přednes

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň základního studia

6. ročník

Žák:

- popíše a zapojí nástroj do zesilovače
- zahraje jednooktávové pentatonické stupnice
- zahraje jednohlasé melodie z not a tabulatur
- zahraje doprovod podle akordových značek

Postupová zkouška:

1 pentatonická stupnice
1 technické cvičení (etuda)
1 doprovod písně

7. ročník

Žák:

- pracuje s kytarovými efekty s pomocí pedagoga
- hraje dvouoktávové pentatonické stupnice a k nim příslušné akordy
- používá prsty i trsátko
- zahraje melodii s použitím legát

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem v rozsahu minimálně dvou skladeb různých stylových období hraných z paměti nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku v rozsahu:

- 2 pentatonické stupnice + kadence
- 1 technické nebo melodické cvičení
- 1 doprovod

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- popíše a zapojí nástroj do zesilovače
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- umí číst z not a tabulatur jednoduché melodie
- hraje střídavý úhoz trsátkem

Přijímací zkouška do 1. ročníku základního studia II. stupně:

2 jednoduchá rytmická cvičení dle not na prázdných strunách, popřípadě doprovod jednoduché skladby (písně)

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- pracuje s kytarovými efekty
- zahraje pentatonické stupnice dur a moll
- z tónů pentatonické stupnice vymyslí jednoduché sólo
- samostatně pracuje na doprovodech

Postupová zkouška:

pentatonická stupnice dur a moll
doprovod písni s použitím rockových power chordů
improvizované sólo
naučené sólo

2. ročník

Žák:

- pracuje s kytarovými efekty
- zahraje pentatonické stupnice dur a moll
- umí vymyslet kytarové sólo
- hraje trsátkem střídavý úhoz, používá tlumení strun
- používá rockové power chords místo akordů

Postupová zkouška:

pentatonická stupnice dur a moll
doprovod písni s použitím rockových power chordů
improvizované sólo s použitím legáta

naučené sólo

3. ročník

Žák:

- ovládá svůj kytarový efekt i aparát sám
- samostatně vytvoří rif, či doprovod
- hraje rychlá sólo s použitím legát
- orientuje se v tónině

Postupová zkouška:

pentatonická stupnice dur a moll
improvizované rychlé sólo
naučené sólo s využitím vlastního rifu

4. ročník

Žák:

- připraví efekt i aparát pro píseň dle předlohy
- zvládá doprovodné rytmy různých žánrů
- samostatně se prezentuje na koncertech hraním sólo
- při hraní sólové melodie používá ozdoby

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem (vystoupením) v rozsahu minimálně dvou skladeb různých stylových období hraných z paměti nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku v rozsahu:

- 1 sólová skladba
- 2 doprovodná skladba

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- spolupracuje s učitelem i s ostatními hráči
- se před zahájením hodiny vhodně připraví (postaví si pult, notový part, kytaru, podnožku, židli) a po ukončení se aktivně podílí na úklidu

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- si před společnou hrou samostatně naladí nástroj podle elektronické ladičky
- vysvětlí důležitost domácího nácvičku souborových partů
- soustředěně sleduje gesta a pokyny vedoucího souboru a pohotově na ně reaguje
- dle svých schopností klade důraz na rytmickou preciznost

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- rozpozná, že jeho nástroj neladí a v příhodné chvíli si samostatně doladí struny
- rozpozná význam dirigentských gest a přizpůsobí jim svoji hru
- udrží dané tempo hry s ostatními

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- dbá na rytmickou preciznost a kultivovanost tónu
- rozvíjí ve skladbách dynamické a výrazové prvky
- zvládá hru z listu i přiměřeně obtížného partu

5.2.11 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Studijní zaměření Hra na basovou kytaru se uskutečňuje ve vyučovacích předmětech Hra na kytaru, Hra na basovou kytaru, Souborová hra, Orchestrální hra a Hudební nauka.

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1						
Hra na basovou kytaru		-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelný předmět	Komorní hra*											
	Hra v orchestru*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

s ohledem na hmotnost a velikost nástroje se přijímají ke studiu Hry na basovou kytaru žáci od 10-ti let, do té doby se výuka uskutečňuje ve vyučovacím předmětu Hra na kytaru

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna týdenní hodinová dotace vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravné studium I

Žák:

- zvládá sezení a držení nástroje
- zvládá elementární popis nástroje
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na první struně
- provádí cvičení ke správnému postavení levé ruky na hmatníku
- provádí elementární koordinaci pohybu a zvuku
- dokáže hrát podle not
- zvládá hru z paměti

Postupová zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

Přípravné studium II

Žák:

- dbá na správné postavení pravé ruky
- ovládá základní španělské pojmenování prstů pravé ruky p, i, m, a
- hraje dva druhy úhozů pravé ruky tirando a apoyando
- provádí střídání dvou prstů pravé ruky na melodických strunách s prstokladem p, i, m, a
- zapojí hru palcem pravé ruky na basových strunách
- hraje lehká technická cvičení, jednohlasé lidové a národní písně

Přijímací zkouška:

2 lidové písně nebo skladbičky

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- se zaměřuje na správné sezení, držení nástroje a postavení obou rukou
- zná dobře 1. polohu
- dbá při hře pravou rukou na střídání prstů
- zná stupnici F, B dur, moll jejich kvintakordy a zvládá je zahrát v rozsahu jedné oktávy
- hraje snadná rytmická cvičení za pomoci celých, půlových a čtvrtových not

2. ročník

Žák:

- se stále zaměřuje na elementární návyky baskytarové hry
- správně tlumí struny palcem při správném střídání prstů v pravé ruce
- se snaží o jednoduchou souhru s rytmickým doprovodem
- se učí snadným doprovodům k písním z not
- se zaměřuje kromě celých, půlových a čtvrtových not i na noty osminové
- si začíná všimnout dynamického rozlišení (f, p)

3. ročník

Žák:

- se začíná pohybovat v 2. poloze
- se zabývá kvalitou svého zvuku
- umí jednoduché studie rytmických variant pro pravou ruku
- zvládá stupnice G, A, E dur, g moll a jejich kvintakordy pro rozsah jedné oktávy
- se učí hře z listu

4. ročník

Žák:

- se začíná věnovat hře ve 3. poloze
- se snaží o správné a plynulé výměny 1. - 3. polohy
- zdokonaluje souhru s rytmickým doprovodem při níž používá dynamické odstíny (pp, ff)
- zahraje stupnice Fis, As, H dur, e moll s kvintakordy v rytmických variantách pravé ruky
- začíná hrát stupnici E dur v rozsahu dvou oktáv

5. ročník

Žák:

- se věnuje cvičením v 1.-4. poloze a zvládá cvičení pro jejich plynulou výměnu
- začíná zvládat studie pro techniku pravé ruky v triolovém rytmu (swing)
- zvládá naladit nástroj pomocí flažoletu
- zahraje stupnice F, Fis, G dur, e, h moll s kvintakordy v rozsahu dvou oktáv s rytmickými variantami pravé ruky
- hodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- se začíná věnovat cvičením v 1.-5. poloze a zvládá jejich plynulou výměnu
- se snaží o hrou dvojhlasu využitím prázdných basových strun používá bluesovou dvanáctkovou formu

- zahraje doprovod k písni podle akordových značek
- zvládá zahrát stupnice C, H, Es dur, d moll, as moll s kvintakordy v rozsahu dvou oktáv s rytmickými variantami pravé ruky

7. ročník

Žák:

- se začíná věnovat cvičením v 1.-6. poloze a zvládá jejich plynulou výměnu
- začíná využívat hru tenuto, portamento, staccato a spojení s glissandem
- zlepšuje kvalitu svého tonu a neustále se vnímá
- hraje doprovody k různým žánrům (blues, swing, rock, country)
- zvládá dosud všechny vybrané stupnice a jejich kvintakordy v rozsahu dvou oktáv a rytmických variantách

Žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením v rozsahu minimálně dvou skladeb různých stylových období hraných z paměti nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku v rozsahu:

2 přednesové skladby – podle možností žáka z paměti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- zná základní části nástroje
- získá návyk správného sezení při hře
- užívá správné hygienické návyky – *čistota rukou*
- zvládá hru na prázdných strunách
- zahraje jednoduché rytmické motivy

Přijímací zkouška do 1. ročníku základního studia II. stupně:

2 jednoduchá rytmická cvičení dle not na prázdných strunách, popřípadě doprovod jednoduché písně

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- začíná hrát cvičení v 1.- 8. poloze a zvládá jejich plynulé výměny
- začíná hrát hru legato, spojení odtrhem, spojení glissandem, tenuto, portamento, staccato
- zvládá souhru s nástroji rytmické sekce
- zvládá samostatně nastudovat zadanou skladbu

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat zadanou skladbu
- vytvoří vlastní krátkou doprovodnou figuru
- věnuje se sólovým skladbám
- navrhuje skladby, které by rád nastudoval

3. ročník

Žák:

- se věnuje hraní cvičení v 1.- 10. poloze a jejich plynulým výměnám
- vytvoří kráčejší bas v rámci kvintakordu
- zvládá vytvořit snadné improvizované sólo z akordových značek
- se začíná věnovat hře církevních stupnic

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje vybranou skladbu s použitím bohatšího dynamického odstínění a dbá na kvalitu tónu
- zvládá vytvořit snadné improvizované sólo z akordových značek
- si prohlubuje znalosti melodických ozdob a věnuje se jejich procvičování

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem (vystoupením) v rozsahu minimálně dvou skladeb různých stylových období hraných z paměti nebo vykoná závěrečnou komisionální zkoušku v rozsahu:

1 technické nebo melodické cvičení

1 sólová skladba

1 doprovod

Osnovy předmětu: Komorní, Souborová hra

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- spolupracuje s učitelem i s ostatními hráči
- se před zahájením hodiny vhodně připraví (postaví si pult, notový part, kytaru, podnožku, židli) a po ukončení se aktivně podílí na úklidu

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- si před společnou hrou samostatně naladí nástroj podle elektronické ladičky
- vysvětlí důležitost domácího nácvičku souborových partů
- soustředěně sleduje gesta a pokyny vedoucího souboru a pohotově na ně reaguje
- dle svých schopností klade důraz na rytmickou preciznost

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- rozpozná, že jeho nástroj neladí a v příhodné chvíli si samostatně doladí struny
- rozpozná význam dirigentských gest a přizpůsobí jim svoji hru
- udrží dané tempo hry s ostatními

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- dbá na rytmickou preciznost a kultivovanost tónu
- rozvíjí ve skladbách dynamické a výrazové prvky
- zvládá hru z listu i přiměřeně obtížného partu

5.2.12 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Učební plán

Přípravné studium

formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní hra*				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Přípravné studium I

Žák:

- zná základní nástroje bicí soupravy – malý buben, velký buben, činely, ...
- umí zahrát nebo vytleskat jednoduché rytmické modely jednou rukou nebo oběma
- drží paličky, hraje jednoduché střídavé údery (bez tempa)

Postupová zkouška:

Žák vytleská jednoduchý rytmický model či motiv předvedený učitelem (model ozvěny).

Hraje střídavě údery na malý buben v dynamice forte a piano.

Přípravné studium II

Žák:

- hraje střídavě údery na malý buben – od levé a pravé ruky (podle tempa)
- rozpozná dynamiku nástroje – piano, forte (slabě, silně)
- umí pojmenovat základní nástroje bicí soupravy – malý buben, činely, velký buben, tom-tomy (kotle), pedál, ...
- zahraje nebo vytleská jednoduché rytmické modely jednou rukou nebo oběma

Přijímací zkouška:

Žák vytleská jednoduchý rytmický model předvedený učitelem (model ozvěny) a hraje střídavě údery na malý buben v dynamice forte a piano.

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- umí správně a uvolněně držet paličky a dbá na správné držení těla, **posed**, uvolněnost
- umí najít těžiště paličky – základní balanční bod při držení paliček, hraje úder předloktím s uvolněným zápěstím, hraje úder zápěstím
- zná další nástroje bicí soupravy – činely, stojany, HW, perkuse (informativně)
- je schopen najít místo úderu, kde nástroj zní nejlépe a nejpřirozeněji
- je schopen vnímat dynamiku při své hře
- hraje podle notového zápisu složeného z celých, půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových not a pomlk (v závislosti na schopnostech žáka)
- doprovází jednoduché lidové písně
- ovládá elementární reprodukci rytmických ozvěn

Postupová zkouška:

jednoduchá etuda na malý buben

střídání rukou na malý buben v dynamice od piana do forte a zpět

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduché střídavé údery a dvojité údery – single strokes, double strokes
- zná nástroje bicí soupravy a pozná další perkusní nástroje, aj.
- umí doprovodné rytmy – společná koordinace končetin, jejich propojení – TIME – přesnost
- na elementární úrovni zná další značky v notaci bicí soupravy
- ovládá hru z notového zápisu složeného z celých, půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových not včetně pomlk
- doprovází jednoduché lidové písně
- umí naladit malý buben podle výšky tónu hrané klavírem

Postupová zkouška:

jednoduchá etuda na malý buben

jednoduchý doprovod lidové písně

3. ročník

Žák:

- hraje na bicí soupravu – etudy do soupravy, doprovodné rytmy
- kombinuje hru střídavých a dvojitých úderů
- hraje základní typy úderů: free stroke, wrist stroke
- je schopen předvést jednoduchou improvizaci – otázka → odpověď → uzavření logického hudebního závěru
- postaví (upraví) si bicí soupravu tak, aby mu vyhovovala z ergonomického hlediska
- je schopen popsat s prstovou technikou a francouzské držení paliček
- doprovází lidové písně
- zazpívá **psaný** notový zápis (rytmus) pomocí jednoho tónu libovolné výšky

Postupová zkouška:

1 etuda na malý buben

1 jednoduchá etuda do soupravy

jednoduchý doprovod lidové písně

4. ročník

Žák:

- hraje pomalu víření na malý buben na krátkých časových úsecích
- hraje pokročilejší doprovodné rytmy, etudy do soupravy
- předvádí pokročilejší hudební improvizaci – otázka → odpověď → uzavření logického hudebního závěru
- hraje základní rytmickou stupnici – čtvrtky, osminy, trioly, šestnáctiny a zpět
- doprovází lidové písně, hru podle nahrávky – playalong
- hraje základní technikou nohy – HEEL UP

Postupová zkouška:

1 základní rytmická stupnice
1 etuda do soupravy
1 etuda na malý buben
1 doprovod dle nahrávky – playalong

5. ročník

Žák:

- hraje víření na malý buben na delších časových úsecích
- je schopen na elementární úrovni hudební improvizace – např. 4 + 4 takty nebo 3 + 1 takt (doprovod + break či sólo) v rámci různých hudebních stylů – rock, swing, atd.
- dokáže popsat (informativně) základní rudimenty – flam (příraz), paradiddle
- hraje rozšířenou rytmickou stupnici – čtvrtky, osminy, trioly, šestnáctiny, sextoly, dvaatřicetiny a zpět
- doprovází podle nahrávky kapelu – playalong (vybranou podle učitele nebo dle vlastního výběru)
- hraje jednoduché akcenty na malý buben a zkouší je využít v breaku, doprovodu

Postupová zkouška:

1 etuda na malý buben
1 etuda do soupravy
1 rytmická stupnice
1 doprovod dle nahrávky – playalong

6. ročník

Žák:

- hraje jednoduché přírazy, akcenty a víření
- hraje hudební improvizaci – např. 4 + 4 takty nebo 3 + 1 takt (doprovod + break či sólo)
- doprovází podle nahrávky kapelu, orchestr – playalong
- hraje základní údery na perkuse – kravský zvonec, tamburína, conga, bonga aj., dbá na výsledný zvuk nástroje
- ovládá (v rámci možností a schopností) pokročilejší doprovodné rytmy a etudy do soupravy
- ovládá jednoduchou hudební improvizaci – např. 4 + 4 takty nebo 3 + 1 takt (doprovod + break či sólo) a další

Postupová zkouška:

1 etuda na malý buben
1 etuda do soupravy
1 doprovod dle nahrávky – playalong

7. ročník

Žák:

- ovládá pokročilejší hudební improvizaci
- doprovází podle nahrávky kapelu nebo orchestr
- hraje na perkuse – tlumený úder, basový úder, open úder, slap úder, aj. Zaměřuje se na zvuk nástroje
- hraje a využívá při své hře akcenty, přírazy, víření, ...
- hraje (v rámci možností a schopností) pokročilejší doprovodné rytmy a etudy do soupravy

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 doprovody s nahrávkou v rámci playalong – kapela, orchestr

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- hraje a učí se další rudimenty
- doprovází pokročilejší nahrávky s kapelou, orchestrem – playalong
- hraje prstovou technikou
- interpretuje různé hudební styly a doprovody
- umí náročnější hudební improvizaci
- koordinuje končetiny v rámci celé bicí soupravy
- hraje na dvojpedál v rámci rytmů a breaků na bicí soupravu
- ladí malý buben a ostatní nástroje bicí soupravy

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

1 etuda na malý buben s využitím rudimentů

1 etuda na soupravu v rámci interpretace rytmů, hudebních stylů a koordinace

1 nahrávka – playalong

3. a 4. ročník

Žák:

- zná liché takty a další sudé takty či metra
- zná polyrytmy a další dělení doby (subdivize) – kvintoly, septoly, ...
- realizuje své myšlenky a cítění při doprovodu hudební podehrávky - playalong
- interpretuje další hudební styly a doprovody
- realizuje **svou** představu při improvizaci
- zvládá náročnější koordinaci v rámci celé bicí soupravy
- hraje složitější rytmické paterny na dvojpedál

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
2 nahrávky – playalong

Osnovy předmětu: Soubor bicích nástrojů

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- dle svých schopností využívá nabyté znalosti a dovednosti z individuální výuky
- hraje jednoduché rytmy na perkusní nástroje (**cowbell**, agogo, **tamburína**, malý buben, bonga)
- dle svých schopností umí naslouchat jinému perkusnímu nástroji a bicí soupravě.

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- dle svých schopností využívá nabyté znalosti a dovednosti z individuální výuky
- uvede důvody nutnosti včasné docházky na zkoušku, domácí přípravy, náviku souborových partů apod. pro kvalitní výkon souboru
- respektuje vedoucího souboru a dodržuje pravidla společné souhry (neruší hrou, když druhý hovoří, přizpůsobí svou hru potřebám celkového vyznění skladby, dynamicky odliší sólovou hru od doprovodu, udrží **dané** tempo s ostatními spoluhráči apod.)
- popíše a zdůvodní **rozmístění** bicích nástrojů v souboru
- soustředěně sleduje gesta a pokyny vedoucího souboru a pohotově na ně reaguje
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru.

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- samostatně určí a zaznamená vhodné rukoklady pro hru v unisonu v souborových partech
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolupráce
- se podílí na udržování kázně při zkoušce (taktně upozorní spoluhráče, kteří svým chováním narušují její průběh apod.)
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod.

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- samostatně určí a zaznamená vhodné rukoklady pro hru v unisonu v souborových partech
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolupráce
- se podílí na udržování kázně při zkoušce (taktně upozorní spoluhráče, kteří svým chováním narušují její průběh apod.)
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod.

5.2.13 Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán:

Přípravné studium

- formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně

I. a II. stupeň

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Povinně volitelné předměty	Komorní soubor*	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zpěv v orchestru*	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Minimální týdenní počet hodin		2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu:

*předměty jsou povinně volitelné, žák volí po domluvě s učitelem tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.1.2

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Komorní hra 5.2.14

vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru (Zpěv v orchestru) 5.2.15

do kteréhokoliv volitelného předmětu může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel studijního zaměření

sólový zpěv lze vyučovat individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků v jedné hodině.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět : Sólový zpěv

Přípravné studium I + Přípravné studium II

Žák:

- ovládá brumendo
- předvede jednoduchá intonační cvičení
- dbá na správnou artikulaci
- dbá na správné držení těla

Postupová zkouška po přípravném ročníku I:

2 lidové písně nebo skladbičky

Přijímací zkouška po přípravném ročníku II:

2 lidové písně nebo skladbičky

I. stupeň základního studia

1. ročník

Žák:

- předvede správnou techniku zpěvu a dýchání podle svých individuálních schopností
- předvede správný pěvecký postoj
- dodržuje rytmus, melodickou linku
- zpívá písně z paměti
- orientuje se v základních pěveckých návycích – dech, rezonance, artikulace
- používá jednoduchá intonační cvičení v možnostech svého hlasového rozsahu

Postupová zkouška:

Dvě písně odlišného tempa a charakteru - z toho jedna píseň lidová

2. ročník

Žák:

- uplatňuje dynamické cítění v nastudovaných písních
- používá technická cvičení k rozšíření hlasového rozsahu
- rozezná hrudní a hlavový tón
- vyjádří náladu písně veselé a smutné

Postupová zkouška:

Lidová a umělá píseň odlišných charakterů

3. ročník

Žák:

- používá paměť, rytmus, správnou pěveckou výslovnost
- dbá na správné a přirozené držení těla
- zvládá rozbor textu písní
- zpívá dvojhlasně
- spolupracuje s korepeticí, navodí výraz při zpěvu
- je schopen jednoduše zhodnotit svůj výstup

Postupová zkouška:

Lidová a umělá píseň odlišných charakterů

4. ročník

Žák:

- ovládá lépe žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- zvládá zapojení hlasů hrudních a hlavových dle svých schopností, vyrovnává rozdíly mezi těmito rejstříky
- orientuje se v písních různých stylů
- zvládá vícehlasý zpěv
- nastuduje více písní a uplatní je při vystoupení

Postupová zkouška:

Lidová a umělá píseň odlišných charakterů

Jednoduchá dvojhlasá píseň

5. ročník

Žák:

- ovládá techniku zpěvu, dech, rytmus a dynamiku
- vyrovnává hlas v celé hlasové poloze, práce s přechodnými tóny
- zvládá dle svých možností hlas hrudní a hlavový
- zpívá na mikrofon, orientuje se v populárních písních
- rozezná pocity u písní a pracuje s texty
- ovládá správné frázování
- používá vícehlasý zpěv – dvojhlasý, **snadný** tří i vícehlasý zpěv, počátky improvizace

Postupová zkouška:

Lidová a umělá píseň odlišných charakterů

Píseň z komorního repertoáru

6. ročník

Žák:

- používá lépe improvizaci a hudební představivost
- orientuje se v domácím i světovém repertoáru
- zapojuje se do komorního zpěvu a sólově zpívá s doprovodem orchestru

Postupová zkouška:

Lidová píseň

2 písně umělé (odlišného charakteru)

Píseň z komorního repertoáru

7. ročník

Žák:

- veřejně vystupuje sólově i komorně
- zpívá písně světových i domácích interpretů různých stylů
- ovládá a využívá všechny získané dovednosti
- samostatně nacvičí libovolnou píseň (výraz, artikulace, intonace, rytmus)
- zvládá improvizaci sólově i vícehlasé písně
- zhodnotí svůj výstup i výstup jiných spolužáků

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
Lidová píseň, tři umělé písně různých stylových období a jedna píseň z komorního repertoáru

II. stupeň základního studia

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá všechny dosud získané dovednosti
- ovládá držení těla, správné dýchání a čistě intonuje
- ovládá techniku tvorby tónu a artikulace
- dokáže se samostatně pěvecky pohybovat ve zvoleném žánru včetně dynamiky
- zvládá vyjádření obsahu a charakteru písně
- dovede zpívat dvojhlas a vícehlas

Na závěr 2. ročníku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu:

Lidová píseň, tři umělé písně různých stylových období a jedna píseň z komorního repertoáru

3. a 4. ročník

Žák:

- pracuje s hrudním a hlavovým rejstříkem, umí tyto rejstříky plynule propojit
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru dle svého zájmu
- dovede správně intonačně a rytmicky zazpívat píseň bez podpory doprovodu
- objektivně zhodnotí svůj pěvecký výkon a výkon jiných interpretů

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň závěrečnou zkouškou v rozsahu:
Lidová píseň, tři umělé písně různých stylových období a jedna píseň z komorního repertoáru

Osnovy předmětu: Komorní soubor

I. stupeň: 3. – 7. ročník

Žáci:

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- umí po jednom tónu slyšeném zpívat tón jiný
- umí do tónu slyšeného zazpívat jiný
- umí zpívat stupnicové postupy s unisonem rozcházejícím se do tercií
- umí zpívat prodlevy v jednom hlase
- orientují se v hudebním **zápisu** a textu
- zpívají nejsnazší dvojhlas a postupně náročnější repertoár
- vhodně interpretují vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr, styl
- umí taktně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků, např. na třídních **“přezpívkách”**
- chápou svoji odpovědnost za práci celého tělesa

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žáci:

- navazují na dovednosti získané v I. stupni
- zpívají dvojhlasé a náročnější písně
- čistě intonují part ve vícehlase s doprovodem
- zvládají zpěv plynulé kantilény a umí vést frázi

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žáci:

- zpívají a vhodně interpretují vícehlasé skladby různých období a žánrů a rozeznají období jejich vzniku ve vybraných hudebních ukázkách
- umějí taktně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků, např. na třídních přezpívkách, i výkony aktivních umělců různých žánrů
- podílejí se na organizaci a přípravě společných vystoupení
- samostatně dokážou vnímat svůj podíl na předávání kulturního dědictví.

5.2.14 Vyučovací předmět: Komorní hra, Souborová hra

Charakteristika

Komorní a souborová hra spolupůsobí na rozvoj samostatného zvládnání různých technických problémů té které skladby, a to má blahodárny vliv nejen na individuální výuku nástroje, ale i na celkový rozvoj intelektu a osobních kvalit žáka (naučí se sebekázně, dochvilnosti, zodpovědnosti vůči kolektivu).

Vychovává k týmové práci, podporuje rozvoj muzikálnosti a radosti ze hry, tříbí intonaci, rozvíjí rytmické citění, učí se souhře s dalšími nástroji a rozšiřuje repertoár dítěte poznáváním více hudebních stylů.

Žák začíná ve výuce v nejjednodušších hudebních útvarech – v duu. Postupně se zapojuje podle svých individuálních nástrojových schopností do složitějších uskupení a to i v kombinaci různých nástrojů. Žák může navštěvovat tyto předměty i dříve než je jeho povinností a to v případě, že učitel uzná jeho schopnosti za adekvátní pro vstup do komorní nebo souborové hry.

Formy komorní a souborové hry

- Čtyřruční hra
- Klavírní doprovod
- Houslový soubor
- Soubor zobcových fléten
- Klarinetový soubor
- Saxofonový soubor
- Kytarový soubor
- Soubor bicích nástrojů
- Komorní soubor (zpěv)
- Komorní hra - band

Poznámka: O zařazení žáka do komorní a souborové hry rozhoduje třídní učitel po dohodě s žákem.

Učební osnovy předmětu komorní hra I. a II. stupně základního studia - viz jednotlivá studijní zaměření hudebního oboru.

5.2.15 Vyučovací předmět: Hra v orchestru (Zpěv v orchestru*)

Charakteristika

Cílem výuky je zapojit žáky do společné práce na hudebním díle – každý podle svých možností, vždy ale s maximální možnou mírou. Naším úmyslem je tedy vést žáky **nejen** k hudbě samotné – u dětí se pěstují schopnost týmové spolupráce, odpovědnost za společné dílo, pozitivní stránky osobnosti (spolehlivost, dochvilnost, odpovědnost, vytrvalost, schopnost pomoci druhému atd.). Důležité je vést žáka k samostatnému uplatnění a přispění k celkovému společnému hudebnímu dílu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu:

I. stupeň: 1. – 3. ročník

Žák:

- pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními a podle pokynů učitele se doladí
- při společné hře určí správně ve svém partu místo, kde hrají ostatní
- reaguje na jednoduchá gesta dirigenta
- dodržuje zásady správného sezení při hře – sedí rovně na okraji židle
- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

I. stupeň: 4. – 7. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- je schopen spolupráce po stránce rytmické a intonační
- popíše zásady správného vystupování na jevišti
- respektuje doporučení a rozhodnutí dirigenta
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty podle daného obsazení
- vytváří si smysl pro kolektivní **odpovědnost**
- uvede důvody významu domácí přípravy (studia souborových partů apod.)
- udrží společně nastavené tempo hry
- se aktivně podílí na vymezování společných pravidel chování v souboru

II. stupeň: 1. – 2. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- si samostatně během hry doladí nástroj
- pohotově reaguje na složitější gesta a požadavky vedoucího souboru
- uvede příklady chování, které mohou způsobit klesající úroveň souboru nebo atmosféru nespolečnosti
- pohotově **reaguje** na nečekané situace při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace v partu apod.)
- vysvětlí veškerá notová označení ve studovaném partu a při hře je dodrží
- přizpůsobí intenzitu výrazu podle toho, zda hraje sólo, či doprovod

II. stupeň: 3. – 4. ročník

Žák:

- využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičky, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod..) odůvodní a navrhne vlastní řešení
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodrží určené časy a místa setkání, respektuje pokyny dirigenta, ochotně **pomůže** s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- ochotně poradí a doporučí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů, interpretace i způsob chování v souboru
- v případě potřeby **organizuje** a vede samostatnou zkoušku sekce
- vždy podpoří mladší spolužáky svým interpretačním i morálním přístupem.

Poznámka *Pro studijní zaměření Sólový zpěv se tento vyučovací předmět jmenuje Zpěv v orchestru

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika

Snahou výtvarného oboru je poskytnout žákům co nejširší rozhled na poli výtvarného vnímání a vyjadřování. Proto se úzce nespécializujeme pouze jedním či dvěma směry. Důležitým cílem výtvarného oboru je dovést žáky ke schopnosti volně interpretovat a použít znalosti a dovednosti široké oblasti výtvarné tvorby.

Výuka je rozčleněna do tří etap - přípravné studium, základní studium I. a II. stupně. Výuka se organizuje ve skupině do 15 žáků v rozmezí 2 - 3 vyučovacích hodin týdně.

Předměty studia jsou rozděleny na:

1. Přípravná výtvarná tvorba (PVT)
2. Plošná tvorba (PT)
3. Prostorová tvorba (PRT)
4. Objektová a akční tvorba (OAT)
5. Volná tvorba (VT)

Tyto předměty jsou vyučovány v blocích z důvodu ucelenosti výchovně vzdělávacího procesu.

1. Přípravná výtvarná tvorba

se zaměřuje na rozvoj jemné motoriky rukou a na elementární dovednosti výtvarných technik. Žák se učí modelovat základní tvary, učí se pracovat s vodovými barvami, pastelkami a seznamuje se s technikou suché jehly (rytí do fólie). V přípravných ročnících děti zapojujeme do velkých projektů (spoluúčast na tvorbě a výzdobě divadelní scény při vánočních představeních, výzdobě koncertního sálu atd.).

2. Plošná tvorba

zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Je postavena na objektivně volené tematice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentace s materiály, nástroji nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k **přesahu** mezi plošnou a plastickou tvorbou.

3. Prostorová tvorba

učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských děl. Prostorovou tvorbu doprovází studijní modelování, užité tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou, skicami. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování, užité tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou.

4. Objektová a akční tvorba

vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na **neobvyklé** zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či

nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu, atd.

Celou výukou předmětů Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Objektová a akční tvorba a Volná tvorba prostupuje výuka Výtvarné kultury, která nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má výtvarná kultura v přípravné výtvarné výchově a v základním studiu I. a II. stupně volný časový rozsah a **není klasifikována**. V základním studiu I. a II. stupně se informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Organizace studia

Nově přijatí žáci ve věku od 5 do 7 let jsou zařazeni do PVT. Od 7 let žáci přecházejí z PVT do 1. ročníku I. stupně základního studia.

Žáci starší 8 let jsou přijímáni na základě talentové zkoušky a zařazování do ročníků podle věku. Toto opatření respektuje mentální zralost dětí, která je podmínkou pro skupinovou spolupráci a pro způsoby motivace žáků při výuce.

Nově přijatí žáci starší 15 let, jejichž mentální vývoj nevykazuje již takové rozdíly, jsou zpravidla zařazování do 1. ročníku II. stupně základního studia.

Přípravné studium trvá 1-2 roky. Kritériem přijetí je výtvarné nadání a vyspělost žáka. Jeho úkolem je citlivě rozvíjet dětskou představivost pomocí výtvarného zpracování námětů, ke kterým mají vlastní citový vztah. Spolu s tím se učí jednoduché výtvarné techniky spojené se zvládáním základních pracovních návyků, což je důležité pro další rozvoj dítěte ve výtvarné oblasti.

Základní studium I. stupně má 7 ročníků. Napříč těmito ročníky žáci získávají a nadále rozvíjí odborné znalosti a dovednosti v jednotlivých předmětech. **Navíc se celou šíří vyučování I. stupně volně prolíná teorií výtvarné kultury, která není samostatným předmětem, nýbrž je začleňována průběžně do obsahu učiva.** Nesoustřeďuje se pouze na chronologický vývoj, ale na chápání a smysl výtvarné kultury v jednotlivých obdobích a vlastní využití těchto znalostí v praxi.

Základní studium II. stupně má 4 ročníky. Je určen pro starší žáky, kteří zde dále rozvíjí svůj výtvarný názor. Výuka je více individuálně zaměřená podle zájmů a zaměření jednotlivých studentů. **Teorie výtvarné kultury zde získává větší důraz a je orientovaná více podle potřeb jednotlivého žáka.**

Učební plán:

Přípravné studium

Předmět	Týdenní hodinová dotace	
	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Poznámky k učebnímu plánu: vyučování se organizuje ve skupině 5 - 15 žáků.

I. stupeň

	I. stupeň						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Plošná tvorba Prostorová tvorba Objektová a akční tvorba Výtvarná kultura	2 - 3	3	3	3	3	3	3

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučování se organizuje ve skupině 5 - 15 žáků ve smíšených ročnících
- výtvarná kultura se učí v rámci předmětů: Plošná tvorba; Prostorová tvorba; Objektová a akční tvorba

II. stupeň

	II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.
Plošná tvorba Prostorová tvorba Výtvarná kultura	3	3	-	-
Volná tvorba Výtvarná kultura	-	-	3	3

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučování se organizuje ve skupině 5 - 15 žáků ve smíšených ročnících
- Výtvarná kultura se učí v rámci předmětů: Plošná tvorba; Prostorová tvorba a Volná tvorba

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná výtvarná tvorba

Přípravné studium I

Žák:

- zná paletu základních vyjadřovacích prostředků
- uvažuje nad příčinami a důsledky jevů a ztvárňuje je
- užívá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem a které ho obohacují

Přípravné studium II

Žák:

- převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)
- vymodeluje dutý tvar z válečků a z plátu

I. stupeň základního studia

1. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky

Žák:

- volí správný druh štětce pro techniku malby vodovými a temperovými barvami
- experimentuje s různými charaktery lineární kresby ve vztahu ke kreslicímu materiálům, utváří rozmanité kresebné stopy těmito materiály
- ovládá jednoduché grafické techniky (monotyp, papírotisk)
- v koláži experimentuje s různými druhy papíru

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- dovede vytvořit jednoduchý hliněný reliéf (kachel)

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- poznává a objevuje vlastnosti a kvalitu různých materiálů (textura, tvrdost, tvárnost)

2. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky

Žák:

- citlivě rozeznává teplé a studené barvy, míchá sekundární barvy
- rozezná kresbu lineární (obrysovou) a kresbu plošnou
- ovládá kresbu tuší
- s pomocí učitele zvládá i složitější grafické techniky (linoryt, suchá jehla)
- v koláži uplatňuje různé způsoby práce s papírem (muchlání, mačkání, stříhání, trhání)

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- rozeznává ploché a plastické seskupení materiálu
- využívá hmotu k tvorbě objemu

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- pracuje s přírodními materiály
- vytváří si vlastní sbírky těchto materiálů

3. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky

Žák:

- citlivě experimentuje s mícháním terciálních barev
- intuitivně používá bělobu a čern a vytváří tak barevné valéry
- je schopen najít vlastní výraz lineární kresby k danému tématu (tvar, linie, tloušťka, intenzita)
- s pomocí učitele je schopen vytvořit vícebarevný linoryt
- v koláži dovede uplatnit rytmické členění prvků
- je stručně seznámen s dějinami výtvarné kultury

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- bez obtíží zpracovává hlinu
- přidáváním a ubíráním hmoty vytváří trojrozměrné plastiky

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- uvědomuje si a pracuje s kontrastními povrchy
- spojuje vzájemně nesourodé materiály

4. ročník**Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky**

Žák:

- chápe pojem světelný kontrast a je schopen ho malířsky vyjádřit
- uvědomuje si výrazové vlastnosti barev
- je schopen za pomoci lineární kresby vyjádřit rytmus a jeho proměny
- bez obtíží zvládá složitější grafické techniky (suchá jehla, linoryt)
- samostatně používá grafické barvy a obsluhuje grafický lis
- pomocí roláže deformuje původní tvary a vytváří tak nové celky

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- používá modelovací nástroje (špachtle, oko) a utvářet s jejich pomocí hmotný objem

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- uvědomuje si proměny materiálu, respektuje jeho životnost

5. ročník**Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky**

Žák:

- chápe a je schopen malířsky vyjádřit základní barevné vztahy (barevný kontrast x barevná harmonie; barvy příbuzné x kontrastní)
- dokáže pomocí kresby vyjádřit objem
- rozezná a umí použít různé druhy stínování objektu (šrafura, plošné stínování)
- dovede zpracovat jednodušší úkoly užití grafiky
- citlivě propojuje grafiku a písmo (vytváří pozvánky, novoročenky)
- dovede využít širší materiálové palety
- orientuje se v základních uměleckých slozích a směrech

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- uvědomuje si a pracuje s vnější i vnitřním prostorem plastiky

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- nahlíží na předměty běžné denní potřeby očima výtvarníka
- uplatňuje vlastní fantazii při hledání výtvarných prvků
- objevuje nové možnosti využití starých a nepotřebných věcí ve své tvorbě

6. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky

Žák:

- orientuje se v Newtonově barevném kruhu
- volí správný podklad pro malbu
- je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby
- dokáže výstižně vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu
- zná a pracuje s pojmem grafická stylizace
- dovede vytvořit vlastní piktogram a logotyp
- v různých technikách koláže dovede za pomoci různých materiálů vyjádřit kontrast

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba – modelování

Žák:

- pracuje s povrchem hmoty
- vytváří pohyb uvnitř hmoty

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- s respektem k přírodě vytváří v plenéru jednoduché výtvarné prvky (Land art)

7. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba – malba, kresba, grafika, ostatní plošné techniky

Žák:

- namíchá požadovaný odstín barvy
- zná a orientuje se v pojmech (barevný odstín, valér, sytost)
- dokáže kresebně vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechod
- při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice
- intuitivně komponuje složitější grafické celky a vytváří ilustrace k literárním tématům
- dovede kreativně kombinovat plošné techniky
- citlivě volí materiály a zpracovává je tak, aby vystihl podstatu tématu
- používá pojmy z dějin umění
- chápe kulturní a umělecké hodnoty jako důležitou součást lidské existence

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - modelování

Žák:

- dovede vytvořit vysoký reliéf i trojrozměrnou plastiku
- pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

Žák:

- při tvorbě s přírodními materiály pracuje s morfologií tvaru (osy, směry, rytmus)

Studium I. stupně ukončí žák veřejnou prezentací portfolia vlastních prací – výstavou.

II. stupeň základního studia

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura (prostupuje všemi ročníky druhého stupně)

Žák:

- se orientuje v hlavních etapách historického vývoje uměleckých slohů a směrů
- zná vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění
- samostatně vyhledává náměty v různých oblastech světové kultury (výtvarné umění, fotografie, literatura, hudba, reklama, design apod.)
- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dějinám výtvarné kultury
- pozná rozdíl mezi evropskou a mimoevropskou kulturou
- je schopen formulovat a obhájit své názory

1. - 2. ročník

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

Žák:

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě používá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními znaky a symboly
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- se orientuje v hlavních uměleckých slozích a směrech

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

Žák:

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě používá výrazové a kompoziční možnosti zvolené "prostorové" techniky
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními znaky a symboly
- při tvorbě užívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- se orientuje v hlavních uměleckých slozích a směrech

3. - 4. ročník

Vyučovací předmět: Volná tvorba

Žák:

- pracuje samostatně, vybírá si námět, který je mu blízký a je schopen formulovat a obhájit své názory
- dokáže si zvolit výtvarnou techniku, která je mu blízká a pomocí které bude zvolený námět nejlépe vyjádřen
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- vnímá současné výtvarné umění v širších souvislostech, dokáže se jím inspirovat
- dokumentuje vlastní práce a uvědomuje si svůj vývoj a pokroky
- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.

Studium II. stupně ukončí žák veřejnou prezentací portfolia vlastních prací – výstavou.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika

Taneční obor podchycuje a rozvíjí taneční nadání dětí. Výuka tanečního oboru se člení na přípravné studium, I. a II. stupeň základního studia. Na konci každého stupně se koná absolventské vystoupení.

Organizace studia

Přípravná taneční výchova je určena dětem 5 – 7 letým a jejím úkolem je kultivovat přirozený dětský projev formou pohybových her a hravých cvičení.

Starší žáky lze přijmout na základě talentových zkoušek. O zařazení žáka do ročníku rozhoduje ředitel školy a učitel.

V I. stupni studia (trvá 7 let) žáci absolvují v 1. a 2. ročníku předměty **taneční průprava** a **taneční praxe**. Od 3. ročníku se začínají vyučovat předměty **klasická taneční technika** a **současný tanec**, na který je náš taneční obor zaměřen.

Na II. stupni základního studia (trvá 4 roky) se vyučuje předmět **současný tanec** a **taneční praxe**. Výuka na II. stupni je zaměřena k dokonalejšímu zvládnutí taneční techniky a klade důraz na osobitý taneční projev.

V rámci předmětu současný tanec se žáci seznamují i se základy lidových tanců.

Důležitou a nedílnou součástí vzdělávacího procesu tanečního oboru ZUŠ je korepetice. Pro korepetici je využíván učitel klavíru v rámci I. stupně tanečního oboru dle možností školy. Na II. stupni je korepetice nahrazena doprovodem z audio nosičů.

Předměty studia jsou rozděleny na:

1. Taneční průprava (TPR)
2. Současný tanec (ST)
3. Klasická taneční technika (KTT)
4. Taneční praxe (TP)

1. Taneční průprava

podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí základní taneční techniku, taneční projev žáků a jejich hudební citění. Učí prostorové orientaci. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá vlastních námětů dětí, jednoduchých tanečních lidových her a tanců.

2. Současný tanec

rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové citění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. Samozřejmou součástí předmětu je taneční improvizace. Lidový tanec rozšiřuje hudební citění, smysl pro taneční formu a jemnou pohybovou souhru. Učí zvládnout základní kroky českých, moravských nebo slovenských lidových tanců, případně tanců jiných národů.

3. Klasická taneční technika

dbá na správné dodržení baletní techniky, která zdokonaluje správné držení těla, koordinovaný pohyb horních a dolních končetin, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu. Učí pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

4. Taneční praxe

slouží k přípravě tanečních choreografií pro veřejná vystoupení, přehlídky a soutěže.

Taneční kultura prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má taneční kultura v přípravě taneční výchově a v základním studiu I. a II. stupně volný časový rozsah a **není klasifikována**. V základním studiu I. a II. stupně se získané informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Učební plán:

Přípravné studium

Předmět	Týdenní dotace	
	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1 - 2	1 - 2

Poznámky k učebnímu plánu:

- vyučování se organizuje ve skupině 5 - 15 žáků
- o výši vyučovacích hodin rozhoduje ředitel dle možností školy.

I. a II. stupeň

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Taneční průprava	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klasická taneční technika	-	-	1	1	0,5	-	-	-	-	-	-
Současný tanec	-	-	1	1	1	1,5	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční praxe	1	1	1	1	1,5	1,5	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Minimální týdenní počet hodin	2	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučování se organizuje ve skupině 5 - 15 žáků
- v případě nedostatku žáků v jednotlivých ročnících může dojít dočasně či trvale ke spojení ročníků v jednotlivých předmětech
- o sloučení ročníků v jednotlivých předmětech rozhoduje učitel a schvaluje ředitel školy.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Přípravné studium I

Žák:

- umí provést přízemní polohy – lež na zádech, lež na zádech pokrčmo, lež na břiše, sed rovný, sed zkřížmo, sed na patách, klek
- v lehu na zádech umí provést přednožení dolní končetiny pokrčmo a v protažení dolních končetin
- doprovází pohybem paží – vzpažení a upažení cvičení v přízemních polohách
- zvládá přirozenou chůzi, sunnou chůzi, přirozený běh vpřed, lezení v nízkých polohách
- zvládá jednoduchou orientaci v prostoru v tanečním pohybu
- umí se postavit do zástupu, do kruhu a do dvojice
- pozná tempo pomalé – rychlé
- pozná hudební zvuk vysoko – nízko
- pamatuje si a provádí jednoduché taneční hry
- používá náčiní při pohybových hrách
- vystoupí na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii

Přípravné studium II

Žák:

- umí sed roznožmo, klek se vzporem, lež vznesmo
- v kleku se vzporem provádí zanožení dolních končetin. – rozloženě, v sedu rovném a v sedu zkřížmo – oblý předklon, v lehu na břiše záklon
- umí stoj v 1. a 2. pozici mírně vytočeně
- provádí chůzi na pološpičce, na patách vpřed
- zná poskočný a přísunný krok
- provádí změny základních poloh během pohybu, orientuje se během pohybu v prostoru
- dle svých schopností provádí taneční improvizaci
- s dopomocí učitele dokáže kotoul vpřed, dokáže provést převaly
- vystoupí na veřejnosti v jednoduché taneční choreografii

I. stupeň základního studia

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- drží tělo v základních pozicích
- provede (předvede) pohyb z místa – chůze přirozená, ve výponu, v podřepu, běh
- zvládá cvičení správného držení ramen, hlavy, šíje
- předvede cvičení kyčelního kloubu – vytáčení, vtáčení
- zvládá základní taneční kroky - chůze, krok přísunný, cval stranou
- zvládá prostorová cvičení – po kruhu, osma, diagonála, vlnovka
- umí rozpoznat tempo a základní rytmické členění
- předvede pohyby pánve, břicha, páteře, hlavy, paží, dolních končetin ve všech základních polohách
- předvede kotoul vpřed, vzad, z dřepu, ze stoje

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zvládá dětské taneční hry
- zvládá jednoduché taneční choreografie
- účastní se veřejných vystoupení

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- zvládá držení těla na místě i v pohybu do prostoru
- hodnotí postavení těla při provádění pohybových úkolů
- dbá na správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- v různých krátkých kombinacích spojuje chůzi, běh, poskoky, cval, skoky, obraty, otáčky a dochází k jejich neustálému zdokonalování
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- v hudební přípravě rozlišuje předtaktí, rytmická cvičení ve dvoudobém, čtyřdobém taktu a tempa chůze, běhu, poskoku
- dle svých schopností pohybově vyjadřuje různé náměty
- předvede rytmická cvičení ve dvoudobém, třídobém, čtyřdobém taktu
- umí spojovat pohyby paží s pohybem z místa i na místě
- předvede průpravná cvičení pro skoky – výskoky v I. a II. pozici paralelně i vytočeně

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zvládá pohybové hry s náčiním
- zvládá jednoduché taneční choreografie
- účastní se veřejných vystoupení

3. ročník

Vyučovací předmět: Klasická taneční technika

Žák:

- zvládá správné držení těla ve stoji u tyče i na volnosti
- zvládá pozice dolních a horních končetin
- zvládá postavení u tyče
- postupně zvládá battement, demi-plié, relevé, rond de jambe par terre en dehors, en dedans, úklon, předklon, záklon

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- zvládá správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny a koordinuje pohyby těla tak, aby pohybový projev byl harmonický
- zvládá základní taneční kroky
- ovládá rytmické, dynamické a prostorové citění
- reaguje pohybem na různá tempa, dynamické změny
- dle svých schopností se improvizací pokouší o vyjádření nálady drobných hudebních skladeb

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti z klasické taneční techniky a současného tance v praxi
- zvládá kolektivní pohybovou a prostorovou souhru
- účastní se veřejných vystoupení

4. ročník

Vyučovací předmět: Klasická taneční technika

Žák:

- zvládá vazby battementů, demi-plié, nelevé
- zvládá grand-plié
- zvládá port de bras
- ovládá přípravu pro rond de jambe

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- zvládá vazby lehů, sedů
- pracuje s pohyby pánví
- ovládá vazby obrátů, otáček
- tančí s náčiním

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- uvědoměle uplatňuje principy pohybu ve svém pohybovém vyjádření
- uplatňuje získané dovednosti v praxi
- účastní se veřejných vystoupení

5. ročník

Vyučovací předmět: Klasická taneční technika

Žák:

- provádí prvky grand-plié, rond de jambe, úklony, battement frappé, sauté, echappé a port de bras
- zvládá některé základní prvky klasické taneční techniky u tyče a na volnosti se zaměřením na správné držení těla
- předvede naučené prvky ve IV. Pozici
- předvede battement tendu jeté do demi-plié, battement tendu demi **dégagé** a **dégagé** do II.pozice, do IV.pozice, battement tendu soutenu stranou, vpřed, vzad
- ukáže battement frappé – základní poloha sur le cou-de-pied vpřed, vzad, en croix

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- ovládá pohybové vazby v různých polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá plynulý, harmonický, koordinovaný pohyb celého těla, založený na zvládnutí těžiště
- uvědoměle uplatňuje hudební a prostorové citění a v improvizaci a výrazových etudách rozvíjí své tvořivé schopnosti

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zvládá principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- účastní se veřejných vystoupení

6. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- pracuje s uvědomělým centrálním pohybem
- ukáže vazby švihů, vln
- ovládá využívat impulsy v pohybu, skoky, otáčky
- improvizuje na různé druhy hudebních skladeb
- zvládá základy nových tanečních technik (z oblasti street dance)

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zvládá emocionální a pravdivý projev s využitím svého dostupného potenciálu techniky pohybu
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- účastní se veřejných vystoupení

7. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- reaguje na hudbu nejrůznějších období
- zvládá různé taneční styly
- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- se orientuje v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- rozpoznává, kultivuje a respektuje svá specifika
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- se podílí na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- samostatně řeší krátké choreografické etudy
- hodnotí taneční výkony jiných souborů
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- užívá základní odborné názvosloví
- využívá probraných technik v praxi
- účastní se veřejných vystoupení

Žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením.

V případě vážných důvodů žák ukončí studium předvedením závěrečných choreografií před komisí.

Základní studium II. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- ovládá základy taneční techniky (Grahamm, José Limóna metodu)
- zvládá základy techniky klasického tance – pouze pro potřeby současného tance a dokáže prvky pojmenovat odborným názvoslovím
- při hodinách improvizace využívá naučené pohybové principy tanečních technik a studuje pohyb ve vztahu k vnějšímu prostoru a času
- pracuje s partnerem ve vzájemném naladění, citlivém vnímání, střídavě v roli vedené a vedoucí, předávání váhy a vyvěšování

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- samostatně vytvoří pohybovou frázi na dané téma a pod vedením učitele i krátkou kompozici
- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- zúčastňuje se školních veřejných vystoupení, tanečních přehlídek a účinkuje v rámci amatérských představení
- zapojuje se do diskuze při hodnocení drobných úkolů při tvorbě spolužáků, vlastní nebo viděného díla v rámci tanečního představení
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků a učitele při řešení dílčích úkolů a vnímá je jako pomocnou ruku v posunu při tvůrčí práci

2. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- předvede své dovednosti a znalosti v technice Grahamm, José Limóna metody a užívá jejich názvosloví dle dosaženého stupně znalostí
- předvede své základy techniky klasického tance pro účely současného tance
- vyjadřuje se odbornou terminologií dle dosaženého stupně dovedností
- objasní pojem „vnitřní a vnější prostor“
- při hodinách taneční improvizace využívá dynamické stupně pohybu a uvědomuje si jejich vliv na kvalitu pohybu
- chápe pojem „inspirační zdroj“ a pracuje s hudební předlohou jako se zdrojem inspirace pro hledání, rozšiřování a obohacování vlastního pohybového slovníku

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- vytvoří pod vedením učitele jednoduchou kompozici, o vytvořené práci diskutuje a též diskutuje o pracích svých spolužáků
- aktivně se zapojuje při tvorbě choreografie, zejména při hledání pohybového řešení daného tématu
- prezentuje společně vytvořenou choreografii při veřejných vystoupeních

3. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- předvede dovednosti a znalosti v technice Grahamm a José Limóna metody s důrazem na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- podle svých možností interpretuje pohybové vazby, při kterých se kombinují prvky osvojených tanečních technik
- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích ve skupině jak na kvalitativní úrovni (partnerství, dominance, sub-dominance atd.), tak na úrovni kvantity (dua, tria, skupina, skupina a jednotlivec atd.)

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- samostatně nebo ve skupině pohybově ztvárňuje vlastní nebo učitelem navržené téma, předvede jej před spolužáky či rodiči
- hodnotí zvolené pohybové prostředky z hlediska naplnění obsahu a formy díla

4. ročník

Vyučovací předmět: Současný tanec

Žák:

- **opakuje** po učiteli náročnější pohybové vazby se střídáním úrovní těžiště v prostoru a s rozdílnou dynamikou
- umí sám vytvořit pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovedností a znalostí osvojených tanečních technik a metod
- při improvizaci aplikuje své znalosti principů pohybu, které získal při studio tanečních technik a dbá na čistotu pohybového provedení
- chápe improvizaci jako neoddelitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- hledá vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování vlastního pohybového slovníku a dávají příležitost k využívání fantazie a představivosti
- používá kompozičními prvky – pohybový motiv, věta, téma

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- vytvoří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo učitelem navrženého tématu, s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením a prezentuje jí na veřejnosti jako autorskou tvorbu
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozice

Žáci ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením.

V případě vážných důvodů žák ukončí studium předvedením závěrečných choreografií před komisí.

8 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko-psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonného zástupce žáka a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán, který je přizpůsoben potřebám a míře talentu žáka. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok, je navržen učitelem, zanesen v třídní knize a schválen ředitelem.

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium ve středních nebo na vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka, za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce školy, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy dle možností školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- v případě žáků, kteří **prokáží** nezbytné předpoklady pro přijetí do základního uměleckého vzdělávání a kteří jsou diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou, jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami je možné sestavit individuální vzdělávací plán, který bude vytvořen podle potřeb každého konkrétního žáka.
- pokud je to možné, postupujeme ve výuce podle školního vzdělávacího programu s maximální možnou mírou individuálního přístupu k danému žákovi a s pomocí všech dostupných podpůrných prostředků, jako jsou speciální pomůcky, úprava učiva, časů výuky a zapojení zákonných zástupců.

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- informovanost ze strany rodičů o celkové situaci žáka
- učitelé jsou připraveni spolupracovat se zákonnými zástupci i pracovníky PPP a SCP
- jsme připraveni v rámci našich možností, vytvořit všechny potřebné materiální i sociální podmínky
- budova školy a některá odloučená pracoviště bohužel nejsou plně bezbariérová

10 Studium pro dospělé

V případě zájmu a možností školy je toto studium možné.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

11.1 Zásady hodnocení žáka

- hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období
- hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále
- při hodnocení a při průběžné a celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, podle jeho fyzických a psychických schopností
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě

11.2 Průběžné hodnocení žáka

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají učitelé všech oborů zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonů žáka, jeho připraveností na výuku a zvládnutím zadaných úkolů
- spolehlivostí a docházkou žáka do výuky
- aktivitou a přístupem žáka k práci v hodině
- úrovní přípravy na postupové a závěrečné zkoušky
- úrovní aktivity v komorní, souborové a orchestrální hře
- v TO např. přihlížením k aktivní spolupráci žáka při tvorbě choreografie, úrovni improvizace
- ve VO prokazatelné výsledky ve výtvarné činnosti (výtvarné práce, výstavy)
- pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky apod.) - tyto prostředky mají pro žáky pouze motivační funkci

Žáka hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jeho osobní maximum.

11.3 Klasifikace

Cílem vzdělávání žáků není klasifikace, ale úroveň dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka, schopnost vykonávat činnosti smysluplně, řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem a vybavit ho základními mravními hodnotami pro jeho budoucí život.

- klasifikaci upravuje § 3 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání
- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku
- kritériem klasifikace je zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace
- v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo kázeňského problému je nutno informovat rodiče a konzultovat s nimi daný problém

11.4 Vysvědčení

- vysvědčení za první pololetí dostávají žáci ve formě výpisu z vysvědčení. Výroční vysvědčení na předepsaném tiskopisu za obě pololetí
- pokud má žák více jak 30% omluvené nepřítomnosti - je neklasifikován
- nelze-li žáka klasifikovat ze závažných a objektivních příčin za I. pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do ukončení hodnocení za II. pololetí příslušného školního roku
- není-li možné klasifikovat žáka ze závažných a objektivních příčin za II. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za II. pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku
- žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů klasifikován ani v náhradním termínu, může na písemnou žádost rodičů opakovat ročník. Schválení žádosti je v kompetenci ředitele školy
- za každé studijní zaměření, které žák ve škole absoluuje, obdrží samostatné vysvědčení
- žáci přípravných ročníků všech oborů dostávají na konci školního roku potvrzení

11.5 Přijímací, postupová a závěrečná zkouška – hudební obor

- před koncem každého školního roku vykonají všichni žáci hudebního oboru přijímací (zkouška pro žáky PHV, kteří jsou přijímáni do základního studia) a postupovou zkoušku. Její obsah je uveden na konci jednotlivých ročníků studijních zaměření
- úspěšné vykonání postupové (přijímací) zkoušky je podmínkou k postupu do vyššího ročníku
- pokud žák nemůže ze závažných důvodů vykonat přijímací, postupovou a závěrečnou zkoušku může ředitel na návrh učitele povolit odklad nejpozději do 31. srpna příslušného školního roku
- známku z postupové (přijímací, závěrečné) zkoušky stanovuje třídní učitel po dohodě s komisí, která je složena z pedagogů školy
- hodnotící známka z postupové (přijímací, závěrečné) zkoušky není jednoznačným kritériem pro známku na vysvědčení

11.6 Postupová zkouška – taneční, výtvarný obor

- v tanečním oboru je místo ročníkové zkoušky ročníkové vystoupení, kde je žák hodnocen na základě účasti a předvedeného výkonu
- ve výtvarném oboru je žák hodnocen na základě celoroční aktivity a práce v hodinách

11.7 Ukončení studia I. a II. stupně – všechny obory

- základní studium I. a II. stupně hudebního oboru se ukončují veřejným absolventským koncertem nebo vykonáním závěrečné zkoušky. Ve výtvarném oboru žáci absolvují studium veřejným vystavením svých prací. V tanečním oboru absolventi vystoupí na veřejném tanečním vystoupení
- každý absolvent I. a II. stupně hudebního oboru povinně zahraje celý svůj repertoár na absolventské přehrávce před komisí složenou z ředitele a pedagogů školy. Komise rozhodne o tom, zda žák ukončí studium veřejným absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou
- termíny absolventských koncertů, závěrečných zkoušek, výstav a vystoupení se na návrh třídních učitelů projedná na pedagogické radě

11.8 Oblasti vlastního hodnocení školy

- průběh vzdělávání - uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů
- výsledky vzdělávání - dosahování ročníkových výstupů vyučovacích předmětů ze strany žáků
- personální a materiální podmínky ke vzdělávání
- informační a komunikační systém školy
- řízení školy